

Ειδική Πρόταση 1/2018

Συμμόρφωση της Περιφέρειας Αττικής
με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων
προς

Την Περιφερειάρχη Αττικής κ. Ρ.Δούρου

Κοινοποιούμενη

-Στον Εκτελεστικό Γραμματέα κ. Κ.Παπαχρυσοβέργη
-Στο Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής

- Αναρτητέα στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας Αττικής -

(Άρθρο 179 παρ. 4 Ν.3852/2010)

Αθήνα 16 Μαΐου 2018

Περιεχόμενα

I. Εισαγωγή

II. Μεθοδολογία

III. Ορολογία

IV. Χαρτογράφηση

V. Ανάλυση αποικλίσεων

VI. Προτάσεις και χρονοδιάγραμμα

I. Εισαγωγή

1. Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης είναι αρμόδιος να διαμεσολαβεί για την επίλυση προβλημάτων κακοδιοίκησης κατόπιν καταγγελιών άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων, ενώ μπορεί -και άνευ καταγγελιών- να διατυπώνει «Ειδικές Προτάσεις» για την βελτίωση της περιφερειακής διοίκησης και των σχέσεων της με το κοινό (άρθρο 179 παρ. 4 Ν.3852/2010). Κατ'εξοχήν ζήτημα που αφορά την βελτίωση της περιφερειακής διοίκησης και των σχέσεων της με το κοινό είναι η πλήρης εφαρμογή των νέων διατάξεων του ευρωπαϊκού δικαίου για την προστασία προσωπικών δεδομένων που θα τεθούν σε άμεση εφαρμογή στις 25 Μαΐου του 2018 σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/279 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) δημοσιεύθηκε στις 4.5.2016 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 119/1), σύμφωνα με το ακροτελεύτιο άρθρο 99 («Εναρξη ισχύος και εφαρμογή»), άρχισε να ισχύει την εικοστή ημέρα από την δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα, αλλά τίθεται σε εφαρμογή από τις 25 Μαΐου 2018 και, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.
3. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων δεν προϋποθέτει εναρμονιστικό εθνικό νομοθέτημα, ενώ και η αναμονή για «ερμηνευτικές εγκυκλίους» που είναι διάχυτη στον δημόσιο τομέα, δεν επηρεάζει την αμεσότητα της εφαρμογής του και την προσδοκία τήρησής του εκ μέρους των δημοσίων αρχών από τους πολίτες, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, κάθε δημόσια υπηρεσία οφείλει να προετοιμαστεί αυτοβούλως, ακολουθώντας ένα πρόγραμμα συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, χωρίς να αναμένει κατευθυντήριες οδηγίες και χωρίς να αναμένει θέσπιση διατάξεων «πλαισίωσης» από τον εθνικό νομοθέτη.
4. Ένα πρόγραμμα συμμόρφωσης δημόσιου φορέα, όπως είναι η Περιφέρεια Αττικής, προς τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων προϋποθέτει την επιλογή της κατάλληλης

μεθοδολογίας, ώστε η συμμόρφωση να αποτελέσει αποτέλεσμα σύμπραξης όλων των εμπλεκόμενων προσώπων που συμβάλλουν στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Μόνη η απεύθυνση οδηγιών ή συστάσεων από το ανώτατο επίπεδο προς τους εργαζομένους δεν κρίνεται εξ αρχής μια αποτελεσματική επιλογή. Στο πρώτο μέρος της παρούσας πρότασης αναλύεται η μεθοδολογία που προκρίνεται για την συμμόρφωση της Περιφέρειας Αττικής με την σύμπραξη όλου του ανθρώπινου δυναμικού στην εφαρμογή των νέων διατάξεων.

5. Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης ήδη έχει συνδιοργανώσει τρεις (3) ενημερωτικές συναντήσεις μαζί με την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Αττικής (Τμήμα Εκπαίδευσης Προσωπικού, Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού), με την συμμετοχή σημαντικού αριθμού εργαζομένων αλλά και αιρετών της Περιφέρειας Αττικής. Στο πλαίσιο αυτών των συναντήσεων, παρουσιάστηκε από τον Περιφερειακό Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης εισήγηση με τίτλο «Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων 2016/679: Η εφαρμογή των νέων κανόνων σε υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής». Κατά την πρώτη συνάντηση¹, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2018, συμμετείχαν 99 άτομα, κατά την δεύτερη συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2018 συμμετείχαν 91 άτομα ενώ κατά την τρίτη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου συμμετείχαν 140 άτομα. Στο πλαίσιο αυτών των συναντήσεων καταγράφηκαν απορίες των εργαζόμενων της Περιφέρειας Αττικής και δόθηκαν προφορικά απαντήσεις. Για λόγους καταγραφής των συνηθέστερων ερωτήσεων & απαντήσεων, οι απαντήσεις περιλαμβάνονται και στην ανάπτυξη της παρούσας Ειδικής Πρότασης. Ήδη εξετάζεται ο προγραμματισμός τρίτης ενημερωτικής συνάντησης, καθώς υφίσταται ακόμη σημαντικός αριθμός στελεχών που έχει εκφράσει το ενδιαφέρον για την παρακολούθηση της εισήγησης.
6. Με την Ειδική Πρόταση 1/2016 («Πρόσβαση των πολιτών στα έγγραφα της Περιφέρειας Αττικής») ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης ανέλυσε το δικαίωμα της πρόσβασης των πολιτών στα έγγραφα της Περιφέρειας Αττικής και πρότεινε την

---

¹ Υπηρεσιακή ανακοίνωση με τίτλο: «Πραγματοποίηση Ενημερωτικής Συνάντησης με θέμα την εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων», διαθέσιμη στην ιστοθέση:

http://www.patt.gov.gr/site/index.php?option=com_content&view=article&id=26480:pragmatopoiis-i-enimerotikis-synantisis-me-thema-tin-efarmogi-tou-genikoy-kanonismoy-prostasias-dedomenon&catid=350&Itemid=385

θέσπιση Κανονισμού Πληροφόρησης Πολιτών, όπως επιβάλλεται από το άρθρο 174 στοιχείο θ του Ν.3852/2010 και όπως έχει προτείνει με τις Ειδικές Προτάσεις 1/2015 και 2/2015. Οι προτάσεις αυτές εμπλουτίστηκαν και με την Ειδική Πρόταση 1/2017 («Αυτεπάγγελτη Πληροφόρησης Κοινού από την Περιφέρεια Αττικής») και στις 27.7.2017 θεσπίστηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο η απόφαση 274/2017 με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Πληροφόρησης Πολιτών της Περιφέρειας Αττικής (ΑΔΑ: ΩΑ4Ο7Λ7-6ΝΜ). Από τις ανωτέρω ενημερωτικές συναντήσεις με εργαζόμενους της Περιφέρειας Αττικής, αλλά και στο πλαίσιο των διαμεσολαβητικών καθηκόντων του, ο Περιφερειακός Συμπαράστατης του Πολίτη και της Επιχείρησης έχει διαπιστώσει ότι οι υπηρεσίες της Περιφέρειας δεν είναι ενήμερες για την θέσπιση του Κανονισμού Πληροφόρησης Πολιτών, ο οποίος περιλαμβάνει χρήσιμη κωδικοποίηση διατάξεων τόσο για την πρόσβαση των πολιτών στα δεδομένα που τηρεί η Περιφέρεια, όσο και των κανόνων προστασία των δεδομένων που τηρεί η Περιφέρεια.

7. Με την παρούσα Ειδική Πρόταση καταρτίζεται ένα πλήρες πρόγραμμα συμμόρφωσης της Περιφέρειας Αττικής προς τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, με σχετικό χρονοδιάγραμμα, προκειμένου οι υπηρεσίες να είναι έτοιμες να ανταποκριθούν στην εφαρμογή των νέων κανόνων ήδη πριν την καταληκτική ημερομηνία της 25.5.2018.

II. Μεθοδολογία

8. Ένα πρόγραμμα συμμόρφωσης οργανισμού προς τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων εκκινεί με την χαρτογράφηση (mapping) όλων των επεξεργασιών προσωπικών δεδομένων που πραγματοποιούνται στον οργανισμό², συνεχίζει με την ανάλυση των αποκλίσεων ανάμεσα στις επεξεργασίες και τις νομοθετικές διατάξεις (gap analysis), περιλαμβάνει το στάδιο των συστάσεων για την έμπρακτη συμμόρφωση και ολοκληρώνεται με το στάδιο της ενημέρωσης όλων των μελών του προσωπικού του οργανισμού σχετικά με τις μεταβολές, τις υποχρεώσεις, τα δικαιώματα και τους ρυθμιστές της προστασίας προσωπικών δεδομένων.

---

² Η χαρτογράφηση δεν επιβάλλεται ρητά από τον Κανονισμό, αποτελεί όμως βέλτιστη πρακτική για κάθε πρόγραμμα συμμόρφωσης, καθώς δεν νοείται προστασία δεδομένων χωρίς την επίγνωση: α) ποιών δεδομένων, β) πού βρίσκονται, γ) τους όρους υπό τους οποίους τηρούνται. EU General Data Protection Regulation (GDPR), An implementation and compliance guide, ITGP, 2016, σελ. 135 επ.

9. Σε έναν δημόσιο οργανισμό με αναλυτικά ρυθμισμένες αρμοδιότητες, τόσο νομοθετικά όσο και κανονιστικά, όπως είναι η Περιφέρεια Αττικής, η χαρτογράφηση προϋποθέτει τον εντοπισμό των αρμοδιοτήτων επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που προβλέπεται ή και υποκρύπτεται σε ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας και του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας³. Η μεθοδολογία επιβάλλει αρχικά τον εντοπισμό των διατάξεων στην νομοθεσία, με την οποία ορίζονται αρμοδιότητες επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από την Περιφέρεια Αττικής. Ιδιαίτερα χρήσιμος σε αυτή την διεργασία είναι ο Κανονισμός Πληροφόρησης Κοινού της Περιφέρειας Αττικής, καθόσον σε αυτόν ήδη περιλαμβάνεται η πλήρης κωδικοποίηση των διατάξεων της νομοθεσίας και των κανονιστικών πράξεων που επιβάλλουν την αυτεπάγγελτη και κατ' αίτηση κοινοποίηση πληροφοριών από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής προς τους πολίτες. Ωστόσο, στον Κανονισμό Πληροφόρησης Κοινού δεν περιλαμβάνεται το σύνολο των διατάξεων που επιβάλλουν επιπλέον την συλλογή προσωπικών δεδομένων και την διατήρησή τους σε αρχεία της Περιφέρειας Αττικής, χωρίς κοινοποίησή τους σε κοινό (καθώς το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού Πληροφόρησης Πολιτών περιλαμβάνει τις διαδικασίες πρόσβασης των πολιτών στα δεδομένα κι όχι τις διαδικασίες συλλογής προσωπικών δεδομένων και διατήρησής τους σε αρχεία των υπηρεσιών της Περιφέρειας Αττικής).
10. Μετά τον εντοπισμό των διατάξεων που επιβάλλουν αρμοδιότητες επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης, επικουρούμενος από συνεργάτιδες του Γραφείου του, προχώρησε σε συναντήσεις με προϊσταμένους των υπηρεσιών της Περιφέρειας Αττικής και πραγματοποίησε συζητήσεις μαζί τους, ώστε να καταγραφεί η πραγματική κατάσταση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής. Στο στάδιο αυτό έγινε αντιληπτή η πρακτική εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπουν αρμοδιότητες επεξεργασίας δεδομένων από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής.
11. Μετά την ολοκλήρωση της χαρτογράφησης, ακολουθεί η ανάλυση των κατηγοριών των επεξεργασιών που εκτελούνται από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής και ο έλεγχος συμβατότητάς τους με τις

---

³ Απόφαση 37419/13479, Έγκριση της 121/2018 απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, περί τροποποίησης – επικαιροποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής (ΦΕΚ Β' 1661/11.5.2018).

διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και διατυπώνονται προτάσεις, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης για την συμμόρφωση της Περιφέρειας Αττικής προς το νέο θεσμικό περιβάλλον.

12. Πριν τις σχετικές αναλύσεις, σκόπιμη θεωρείται η παράθεση ενός πίνακα ορολογίας, προκειμένου να ενισχυθεί η κατανόηση τόσο της χαρτογράφησης όσο και της ανάλυσης αποκλίσεων και των τελικών προτάσεων.

III. Ορολογία

13. Στο άρθρο 4 («Ορισμοί») του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων («ΓΚΠΔ») περιλαμβάνεται ένας κατάλογος όρων μαζί με την νομικά δεσμευτική ερμηνεία τους. Στο παρόν κεφάλαιο μνημονεύονται οι όροι αυτοί με την ερμηνεία τους και παρατίθενται παραδείγματα που τους συγκεκριμενοποιούν, ώστε να γίνει κατανοητή η λειτουργία αυτής της ορολογίας για τις υπηρεσιακές συνθήκες και τις αρμοδιότητες της Περιφέρειας Αττικής.

Άρθρο 4, αρ. 1 ΓΚΠΔ:

«δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου,

Από τον ορισμό αυτόν προκύπτει ότι «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» είναι κάθε πληροφορία ανεξάρτητα από την μορφή καταγραφής ή αποθήκευσής της, την αντικειμενικότητα ή την υποκειμενικότητά της, η οποία τηρείται σε ονομαστικοποιημένη μορφή ή σε μορφή από την οποία μπορεί σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία να

αποδοθεί σε φυσικό πρόσωπο⁴ και ειδικά για τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής τέτοια δεδομένα είναι:

- Δεδομένα πολιτών που έχουν υποβάλει αιτήσεις, καταγγελίες, προσφυγές, αναφορές ή που έχουν προσκομίσει ή υποβάλει ηλεκτρονικά διάφορα δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα που αφορούν την οικογενειακή, επαγγελματική, προσωπική κατάστασή τους σε υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής προκειμένου να ασκηθεί κάποια αρμοδιότητα της Περιφέρειας Αττικής. Σε αυτή την κατηγορία υπάγονται και οι απαντήσεις που έχουν δώσει πολίτες σε διάφορες εξετάσεις που οργανώνονται στο πλαίσιο της ενάσκησης αρμοδιοτήτων από την Περιφέρεια Αττικής.
- Δεδομένα εργαζομένων των υπηρεσιών της Περιφέρειας Αττικής, υπό οποιαδήποτε εργασιακή σχέση καθώς και δεδομένα πρώην και υποψήφιων εργαζομένων, τα οποία τηρούνται σε υπηρεσιακούς φακέλους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού ή και τυχόν άλλων υπηρεσιών για σκοπούς λειτουργίας της εργασιακής σχέσης τους με την Περιφέρεια Αττικής. Σημειωτέον ότι για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον εργασιακό τομέα υπάρχουν σχετικές κατευθυντήριες γραμμές⁵.
- δεδομένα προμηθευτών της Περιφέρειας Αττικής, εφόσον πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, διότι τα «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» αφορούν μόνο πληροφορίες που αφορούν φυσικά πρόσωπα και δεν εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία δεδομένα που αφορούν νομικά πρόσωπα όπως είναι οι εταιρίες, τα σωματεία, τα ιδρύματα.
- δεδομένα μη πολιτών που είναι ωφελούμενοι από προγράμματα της Περιφέρειας Αττικής, διότι αρκεί η ιδιότητα του φυσικού προσώπου προκειμένου μια πληροφορία που αναφέρεται σε αυτό να εμπίπτει στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, χωρίς να απαιτείται και η ιδιότητα

---

⁴ Περισσότερη ανάλυση για τον ορισμό των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» βλ. Γνώμη 4/2007 της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46, προσβάσιμη σε: http://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2007/wp136_el.pdf

⁵ Γνώμη 2/2017 της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46 για την επεξεργασία δεδομένων στην εργασία, προσβάσιμη σε: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=610169 Βλ. επίσης και Σύσταση CM/Rec (2015) 5 της Επιτροπής Υπουργών (Συμβούλιο της Ευρώπης) προς τα κράτη μέλη για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της εργασίας <https://www.coe.int/en/web/data-protection/legal-instruments>

του Έλληνα πολίτη κι επομένως οι διατάξεις προστατεύουν επίσης δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αλλοδαπών όπως μπορεί να είναι οι πρόσφυγες και μετανάστες που ενδέχεται να καταγράφονται σε αρχεία κοινωνικών υπηρεσιών ως ωφελούμενοι προγραμμάτων της Περιφέρειας Αττικής

- δεδομένα αιρετών της Περιφέρειας Αττικής, διότι και οι αιρετοί είναι φυσικά πρόσωπα και οι πληροφορίες που τους αφορούν εμπίπτουν στην κατηγορία των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ασχέτως αν η επεξεργασία τους για σκοπούς ενημέρωσης της κοινής γνώμης είναι ευχερέστερη λόγω της οικειοθελούς έκθεσής τους στην δημόσια σφαίρα. Η καταγραφή της περιουσιακής κατάστασης των αιρετών, για παράδειγμα, αποτελεί επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία όμως για λόγους διαφάνειας υπόκεινται σε διαδικασίες δημοσιοποίησης στην διαδικτυακή πύλη της Περιφέρειας, σύμφωνα με το ειδικό θεσμικό πλαίσιο. Αυτό σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται άλλη, μη προβλεπόμενη επεξεργασία της περιουσιακής κατάστασης των αιρετών από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής, για σκοπό ασύμβατο με τον αρχικό⁶.
- δεδομένα άλλων αξιωματούχων που τυχαίνει να επισκέπτονται υποδομές της Περιφέρειας Αττικής, για τους οποίους ισχύουν όσα και για τους αιρετούς της Περιφέρειας.

Άρθρο 4 αρ. 2 ΓΚΠΔ:

«επεξεργασία»: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφή διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή,

⁶ Άρθρο 5 παρ. 1 (β) ΓΚΠΔ: “Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς· η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 («περιορισμός του σκοπού»).

Από τον ανωτέρω ορισμό της “επεξεργασίας” σημαίνει ότι σε μια δημόσια υπηρεσία στην έννοια αυτή υπάγεται τόσο η αυτοματοποιημένη, όσο και η δια χειρός επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και ιδίως:

- η συλλογή προσωπικών δεδομένων, όπως είναι η υποβολή τους από τους ίδιους τους πολίτες με την μορφή αναφορών, αιτήσεων, καταγγελιών, προσφυγών, παραπόνων και ερωτημάτων

- η καταχώρηση, οργάνωση, διάρθρωση προσωπικών δεδομένων, όπως είναι η εισαγωγή των δεδομένων που υποβάλουν οι πολίτες στα συστήματα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) της Περιφέρειας Αττικής

- η αποθήκευση δεδομένων, δηλαδή και η απλή διατήρησή τους στα αρχεία της Περιφέρειας Αττικής συνιστά μορφή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων

- η προσαρμογή, μεταβολή, ανάκτηση προσωπικών δεδομένων, δηλαδή οι επεμβάσεις που ασκούν οι υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής στα ήδη συλλεχθέντα δεδομένα, για την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων τους, συνιστά μορφή επεξεργασίας δεδομένων

- η αναζήτηση πληροφοριών, δηλαδή ακόμη και η ερώτηση για λήψη απαντήσεων από άλλες υπηρεσίες ή και η αναζήτηση πληροφοριών για έναν πολίτη μέσω των μηχανών αναζήτησης του Διαδικτύου συνιστά μορφή επεξεργασίας δεδομένων από την Περιφέρεια Αττικής

- η χρήση προσωπικών δεδομένων, συνιστά επεξεργασία αυτών

- η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφή διάθεσης προσωπικών δεδομένων αποτελούν μορφές επεξεργασίας, γεγονός που σημαίνει ότι κάθε φορά που διαβιβάζονται έγγραφα με προσωπικά δεδομένα, ή αναρτώνται προσωπικά δεδομένα σε πίνακες ανακοινώσεων ή στο Διαδίκτυο ή χορηγούνται αντίγραφα με προσωπικά δεδομένα σε τρίτα πρόσωπα, η Περιφέρεια Αττικής διενεργεί επεξεργασία των δεδομένων αυτών

- η συσχέτιση ή ο συνδυασμός δεδομένων, συνιστά επεξεργασία των δεδομένων αυτών, η οποία επεξεργασία συνίσταται στην χρήση περισσότερων δεδομένων για την εξαγωγή συμπερασμάτων από την συγκέντρωσή τους, όπως για παράδειγμα συμβαίνει στις εξεταστικές διαδικασίες που διοργανώνει η Περιφέρεια.

- ο περιορισμός δεδομένων, είναι μια νέα μορφή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που συνδέεται με το "δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας" και προβλέπεται από το άρθρο 18 του ΓΚΠΔ. Αφορά την δυνατότητα του ατόμου να επισημάνει προσωπικά δεδομένα που το αφορούν και τα οποία είναι ανακριβή ή η επεξεργασία τους παράνομη ή μη αναγκαία πλέον ενόψει του σκοπού της επεξεργασίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα δεδομένα που έχουν επισημανθεί, εκτός της αποθήκευσης, υφίστανται επεξεργασία μόνο με τη συγκατάθεση του υποκειμένου ή για την ενάσκηση δικαιωμάτων ή για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Είναι μια μορφή "παγώματος" (ο Ν.2472/1997 χρησιμοποιούσε τον όρο "δέσμευση") κατά την οποία η Περιφέρεια εξακολουθεί να διατηρεί τα δεδομένα, χωρίς όμως περαιτέρω επεξεργασία αυτών, μέχρι να αποφασιστεί η τύχη τους.

Άρθρο 4 αρ. 4 ΓΚΠΔ:

«κατάρτιση προφίλ»: οποιαδήποτε μορφή αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συνίσταται στη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την αξιολόγηση ορισμένων προσωπικών πτυχών ενός φυσικού προσώπου, ιδίως για την ανάλυση ή την πρόβλεψη πτυχών που αφορούν την απόδοση στην εργασία, την οικονομική κατάσταση, την υγεία, τις προσωπικές προτιμήσεις, τα ενδιαφέροντα, την αξιοπιστία, τη συμπεριφορά, τη θέση ή τις μετακινήσεις του εν λόγω φυσικού προσώπου

Προϋποθέσεις της κατάρτισης προφίλ είναι η αυτοματοποιημένη επεξεργασία και η χρήση των προσωπικών δεδομένων για την αξιολόγηση προσωπικών πτυχών ενός φυσικού προσώπου. Αυτό σημαίνει ότι διαγνωστικές διαδικασίες που διενεργούνται από υπηρεσίες της Περιφέρειας με τη χρήση λογισμικού, όπως είναι για παράδειγμα η διεξαγωγή εξετάσεων με αυτοματοποιημένα συστήματα πολλαπλής επιλογής, συνιστούν περίπτωση κατάρτισης προφίλ. Η κατάρτιση προφίλ διέπεται από μία σειρά ειδικών διατάξεων του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και για να είναι νόμιμη θα πρέπει, πλέον, να τηρούνται όλες οι σχετικές προϋποθέσεις που τίθενται από αυτές τις διατάξεις⁷.

⁷ Κατευθυντήριες οδηγίες της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 για την αυτοματοποιημένη λήψη ατομικών αποφάσεων και την κατάρτιση προφίλ για τους σκοπούς του Κανονισμού 2016/679, 13.2.2018, προσβάσιμο σε: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=612053

Άρθρο 4 αρ. 5

«ψευδωνυμοποίηση»: η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τρόπο ώστε τα δεδομένα να μην μπορούν πλέον να αποδοθούν σε συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων χωρίς τη χρήση συμπληρωματικών πληροφοριών, εφόσον οι εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες διατηρούνται χωριστά και υπόκεινται σε τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν μπορούν να αποδοθούν σε ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο,

Άρθρο 4 αρ. 6

«σύστημα αρχειοθέτησης»: κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι προσβάσιμα με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια, είτε το σύνολο αυτό είναι συγκεντρωμένο είτε αποκεντρωμένο είτε καταναμημένο σε λειτουργική ή γεωγραφική βάση,

Συνεπώς, "σύστημα αρχειοθέτησης" είναι κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τηρείται από υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής, εφόσον τα δεδομένα που περιλαμβάνει είναι προσβάσιμα με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια, όπως π.χ. το ονοματεπώνυμο του προσώπου. Είναι αδιάφορο αν το σύνολο είναι συγκεντρωμένο, αποκεντρωμένο ή καταναμημένο σε λειτουργική ή γεωγραφική βάση.

Τέτοια συστήματα αρχειοθέτησης είναι π.χ.

- οι **υπηρεσιακοί φάκελοι** που τηρούνται για το ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας από την αρμόδια Διεύθυνση,
- οι **φάκελοι των επαγγελματιών υγείας** που τηρούνται από τις Διευθύνσεις Υγείας,
- το **μητρώο μελισσοκόμων** που τηρούν οι Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής,

- το Οργανωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αλιέων (ΟΣΠΑ) που τηρεί και διαχειρίζεται μεν κεντρικά το αρμόδιο Υπουργείο, αλλά έχουν πρόσβαση σε αυτό και οι υπάλληλοι της Δ/σης Αλιείας της Περιφέρειας Αττικής με ειδικό προσωπικό κωδικό (κοινοί υπεύθυνοι επεξεργασίας το Υπουργείο και οι Περιφέρειες).
- τα μητρώα αδειών ψυκτικών, υδραυλικών, χειριστών μηχανημάτων, μηχανικών, ηλεκτροσυγκολλητών, ηλεκτρολόγων που τηρούνται από τις Διευθύνσεις Ανάπτυξης της Περιφέρειας που έχουν και την αρμοδιότητα για τις σχετικές εξετάσεις και την επιβολή κυρώσεων.
- οι φάκελοι με στοιχεία παιδιών και υποψήφιων θετών γονέων σε υποθέσεις υιοθεσιών και αναδοχών που τηρούνται από τις Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας
- τα αρχεία με τις άδειες οδήγησης που τηρούνται από τις Διευθύνσεις Μεταφορών της Περιφέρειας.

Άρθρο 4 αρ. 7

«υπεύθυνος επεξεργασίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους,

Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό⁸, για όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής για σκοπούς που αφορούν τις νομοθετικά προβλεπόμενες αρμοδιότητές της, ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι το νομικό πρόσωπο του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης β' βαθμού με την επωνυμία "Περιφέρεια Αττικής". Οι υπάλληλοι των υπηρεσιών δεν είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας, αλλά

⁸ Περισσότερη ανάλυση: βλ. Γνώμη 1/2010 σχετικά με τις έννοιες του "υπευθύνου της επεξεργασίας" και του "εκτελούντος την επεξεργασία", Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 για την Προστασία Δεδομένων, κείμενο προσβάσιμο σε: http://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2010/wp169_el.pdf

“πρόσωπα που ενεργούν υπό την εποπτεία του υπεύθυνου επεξεργασίας”, κατά την έννοια του άρθρου 29 του ΓΚΠΔ. Αυτό σημαίνει ότι αυτά τα πρόσωπα επεξεργάζονται τα εν λόγω δεδομένα μόνο κατ' εντολή του υπεύθυνου επεξεργασίας καθώς και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους που προβλέπονται από τον νόμο. Τα μέλη των συλλογικών οργάνων της Περιφέρειας που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. ένας περιφερειακός σύμβουλος, ένα μέλος του υπηρεσιακού συμβουλίου, ένα μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου) στο πλαίσιο των καθηκόντων τους δεν είναι “ τρίτοι”, αλλά πρόσωπα που συμμετέχουν στην διοίκηση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Άρα, η διαβίβαση δεδομένων σε αυτούς δεν σημαίνει διαβίβαση δεδομένων σε άλλον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Άρθρο 4 αρ. 8

«εκτελών την επεξεργασία»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας,

Πρόκειται για διακριτή οντότητα, στην οποία η Περιφέρεια Αττικής έχει αναθέσει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για λογαριασμό της. Είναι η περίπτωση κατά την οποία η Περιφέρεια αναθέτει σε μια εταιρία μηχανοργάνωσης την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων π.χ. για την μισθοδοσία των υπαλλήλων (outsourcing). Σε αυτή την περίπτωση, η εταιρία μηχανοργάνωσης είναι ο “εκτελών την επεξεργασία”, ενώ η Περιφέρεια είναι πάντοτε ο “υπεύθυνος επεξεργασίας”.

Άρθρο 4 αρ. 9

«αποδέκτης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, στα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι. Ωστόσο, οι δημόσιες αρχές που ενδέχεται να λάβουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους δεν θεωρούνται ως αποδέκτες· η επεξεργασία των δεδομένων αυτών από τις εν λόγω δημόσιες αρχές πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας

Άρθρο 4 περ. 10

«τρίτος»: οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή, υπηρεσία ή φορέας, με εξαίρεση το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και τα πρόσωπα τα οποία, υπό την άμεση εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

Άρθρο 29

Πρόσωπο που ενεργεί "υπό την εποπτεία του υπεύθυνου επεξεργασίας"

Κάθε πρόσωπο που έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και ενεργεί υπό την εποπτεία του υπεύθυνου επεξεργασίας, επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα μόνο κατ' εντολή του υπεύθυνου επεξεργασίας, εκτός αν υποχρεούται προς τούτο από το δικαίωμα της Ένωσης ή του κράτους μέλους.

Με την ανάλυση αυτή, κάθε εργαζόμενος της Περιφέρειας Αττικής που επεξεργάζεται στο πλαίσιο των καθηκόντων του προσωπικά δεδομένα, εμπίπτει στην διάταξη του άρθρου 29 ΓΚΠΔ και όχι στις διατάξεις περί "αποδεκτών" ή "τρίτων".

Άρθρο 4 παρ. 11

«συγκατάθεση» του υποκειμένου των δεδομένων: κάθε ένδειξη βουλήσεως, ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει, με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων εκδηλώνει ότι συμφωνεί, με δήλωση ή με σαφή θετική ενέργεια, να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν

Η συγκατάθεση αποτελεί μία από τις νομικές βάσεις επιτρεπόμενης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που προβλέπονται από το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ. Οι άλλες νομικές βάσεις που, εναλλακτικά προς την συγκατάθεση, επιτρέπουν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων είναι η ύπαρξη σύμβασης ανάμεσα στο υποκείμενο και στον υπεύθυνο επεξεργασίας, η συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας, το ζωτικό

συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου, η εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας και το έννομο συμφέρον που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εφόσον αυτό υπερέχει των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων⁹. Κατά κανόνα, η συγκατάθεση του υποκειμένου δεν αποτελεί έγκυρη νομιμοποιητική βάση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιες αρχές. Αυτό συμβαίνει επειδή η ανισότητα ισχύος ανάμεσα σε μια δημόσια αρχή και σε ένα υποκείμενο δεδομένων (δηλαδή η ανισότητα κράτους – πολίτη) αποστερεί από την συγκατάθεση το στοιχείο της “ελεύθερης” ένδειξης βούλησης. Στον αριθμό 43 του Προοιμίου του ΓΚΠΔ αναφέρεται:

“Για να διασφαλιστεί ότι η συγκατάθεση έχει δοθεί ελεύθερα, η συγκατάθεση δεν θα πρέπει να παρέχει έγκυρη νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, όταν υπάρχει σαφής ανισότητα μεταξύ του υποκειμένου των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας, ιδίως στις περιπτώσεις που ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι δημόσια αρχή και είναι επομένως σχεδόν απίθανο να έχει δοθεί η συγκατάθεση ελεύθερα σε όλες τις περιστάσεις αυτής της ειδικής κατάστασης.”

Επομένως, η συγκατάθεση, κατά κανόνα, δεν μπορεί να αποτελεί νομιμοποιητική βάση της επεξεργασίας, οπότε η Περιφέρεια Αττικής θα πρέπει να αναζητήσει άλλη νομιμοποιητική βάση. Δεδομένου μάλιστα ότι οι δημόσιες αρχές, κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους, δεν επιτρέπεται να βασίζονται στην επεξεργασία στο “υπερέχον έννομο συμφέρον”, κατά ρητή διάταξη του ΓΚΠΔ¹⁰, η Περιφέρεια Αττικής είναι υποχρεωμένη να περιοριστεί στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, μόνον εφόσον αυτή είναι αναγκαία για εκτέλεση σύμβασης ή αποτελεί συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση της ή είναι απαραίτητη για το ζωτικό συμφέρον φυσικού προσώπου ή για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας. **Οι πολίτες δεν νοείται να**

---

⁹ Η τελευταία νομιμοποιητική βάση (το “υπερέχον έννομο συμφέρον”), σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ΓΚΠΔ (in fin.): “δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία που διενεργείται από δημόσιες αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.” Άρα η Περιφέρεια Αττικής δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί ως νόμιμη βάση επεξεργασίας ένα “υπέρτερο έννομο συμφέρον”.

¹⁰ Άρθρο 6 παρ. 1 in fin.: “Το στοιχείο στ) του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία που διενεργείται από δημόσιες αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους”

παρέχουν "συγκατάθεση" για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους από την Περιφέρεια Αττικής. Τα δεδομένα που οι ίδιοι οι πολίτες προσκομίζουν στις υπηρεσίες της Περιφέρειας για να ασκήσουν διάφορα δικαιώματά τους (π.χ. να λάβουν μια επαγγελματική άδεια ή να λάβουν μέρος σε μια εξεταστική διαδικασία), τυγχάνουν νόμιμης επεξεργασίας εφόσον συνδέονται με κάποια από τις αρμοδιότητες της Περιφέρειας, οπότε η Περιφέρεια δεν νομιμοποιείται να επεξεργάζεται δεδομένα στην βάση της συγκατάθεσης, αλλά μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων δημοσίου συμφέροντος ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες η Περιφέρεια παρέχει μια "πρόσθετη" υπηρεσία σε πολίτες, όπως π.χ. χρήση προσωπικών δεδομένων τους για την διευκόλυνση παροχής υπηρεσιών που τους παρέχονται και μέσω άλλου τρόπου (πχ. cookies στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας), δεν μπορεί να αποκλειστεί η λήψη συγκατάθεσης ειδικά για αυτές τις επεξεργασίες δεδομένων. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγουν οι σχετικές Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 ως προς το θέμα της συγκατάθεσης κατά τον ΓΚΠΔ¹¹. Η ΟΕ29 θεωρεί ότι κατ' εξαίρεση σε μια τέτοια περίπτωση επιτρέπεται η συγκατάθεση ως νομική βάση επεξεργασίας των δεδομένων, εφόσον με την επεξεργασία αυτών των δεδομένων οι ενδιαφερόμενοι δεν στερούνται κάποια υπηρεσία και μπορούν να αρνηθούν την χρήση των δεδομένων αυτών χωρίς κανένα δυσμενές αποτέλεσμα". Είναι μάλιστα πολύ χαρακτηριστικό ότι στο "Παράδειγμα 3" των Κατευθυντήριων Οδηγιών για την έννοια της συγκατάθεσης, η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 αναφέρει ακριβώς το παράδειγμα της συγκατάθεσης που πρέπει να δώσουν οι πολίτες σε υπηρεσίες της Περιφέρειας για να επιτρέψουν την αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών από τον Δήμο σε σχετική υπόθεση που οι δύο Ο.Τ.Α. έχουν διακριτά αρχεία δικαιολογητικών: το γεγονός ότι αυτή η περίπτωση αποτελεί πρόσθετη υπηρεσία υπέρ του πολίτη (πρόσθετη με την έννοια ότι ο πολίτης θα μπορούσε και μόνος του να συλλέξει τα δικαιολογητικά από τις δύο βάσεις δεδομένων, αλλά του δίνεται και η διευκόλυνση της αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών), επιτρέπει μια εξαίρεση από την κατ' αρχήν απαγορευμένη αναζήτηση της συγκατάθεσης του πολίτη ως νόμιμη βάση επεξεργασίας των δεδομένων που

---

¹¹ Κατευθυντήριες Οδηγίες για την συγκατάθεση κατά τον Κανονισμό 2016/679 (επικαιροποιημένες: 10 Απριλίου 2018), προσβάσιμες σε: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=623051

τον αφορούν. Στο ίδιο ακριβώς σκεπτικό, κατ' εξαίρεση μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη και η παροχή συναίνεσης των πολιτών που επικοινωνούν με το πολυκαναλικό σύστημα εξυπηρέτησης της Περιφέρειας Αττικής στο πλαίσιο παροχής πρόσθετων υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Επ' αυτού, ακολουθεί περαιτέρω ανάλυση κατωτέρω, κατά την χαρτογράφηση.

Άρθρο 4 αρ. 12

«παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»: η παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας κοινολόγηση ή πρόσβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία,

Η παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνδέεται με δύο νέες υποχρεώσεις που θεσπίζει ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων για τους υπεύθυνους επεξεργασίας. Η πρώτη υποχρέωση είναι η γνωστοποίηση της παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Αρχή, αμελλητί και, αν είναι δυνατό, εντός 72 ωρών από τη στιγμή που αποκτά γνώση του γεγονότος, εκτός αν η παραβίαση δεν ενδέχεται να προκαλέσει κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων (άρθρο 33 ΓΚΠΔ). Η δεύτερη υποχρέωση είναι η ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο υποκείμενο των δεδομένων, όταν η παραβίαση ενδέχεται να θέσει σε υψηλό κίνδυνο τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, εκτός αν έχουν ληφθεί μέτρα που καθιστούν μη κατανοητά τα δεδομένα, ή εάν ελήφθησαν στην συνέχεια μέτρα που διασφαλίζουν ότι δεν είναι πλέον πιθανό να προκύψει ο υψηλός κίνδυνος ή εάν η ανακοίνωση προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες, οπότε γίνεται αντ' αυτής δημόσια ανακοίνωση (άρθρο 34 ΓΚΠΔ). Σχετικά με την εφαρμογή αυτών των δύο νέων υποχρεώσεων, έχουν δημοσιευθεί ειδικές κατευθυντήριες γραμμές¹².

¹² Κατευθυντήριες γραμμές για την γνωστοποίηση παραβίασης προσωπικών δεδομένων κατά τον Κανονισμό 2016/679, Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29, τελευταία αναθεώρηση 6.2.2018, προσβάσιμη σε: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=612052

Άρθρο 4, αρ. 13, 14, 15

«γενετικά δεδομένα»: τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τα γενετικά χαρακτηριστικά φυσικού προσώπου που κληρονομήθηκαν ή αποκτήθηκαν, όπως προκύπτουν, ιδίως, από ανάλυση βιολογικού δείγματος του εν λόγω φυσικού προσώπου και τα οποία παρέχουν μοναδικές πληροφορίες σχετικά με την φυσιολογία ή την υγεία του εν λόγω φυσικού προσώπου,

«βιομετρικά δεδομένα»: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία προκύπτουν από ειδική τεχνική επεξεργασία συνδεδεμένη με φυσικά, βιολογικά ή συμπεριφορικά χαρακτηριστικά φυσικού προσώπου και τα οποία επιτρέπουν ή επιβεβαιώνουν την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση του εν λόγω φυσικού προσώπου, όπως εικόνες προσώπου ή δακτυλοσκοπικά δεδομένα,

«δεδομένα που αφορούν την υγεία»: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία σχετίζονται με τη σωματική ή ψυχική υγεία ενός φυσικού προσώπου, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών υγειονομικής φροντίδας, και τα οποία αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της υγείας του,

IV. Χαρτογράφηση

14. Σε αυτό το κεφάλαιο καταγράφονται τα αρχεία που τηρούνται και οι επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργούνται από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 186 του Προγράμματος "Καλλικράτης" και του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, αλλά και σύμφωνα με την σχετική έρευνα που πραγματοποίησε ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης επισκεπτόμενος με τις συνεργάτιδες του Γραφείου του τις σχετικές υπηρεσίες. Για ευνόητους λόγους σχετικούς με την ασφάλεια των δεδομένων, στο παρόν εκτίθενται μόνο επιγραμματικά τα ευρήματα σχετικά με την λειτουργία των αρχείων και των επεξεργασιών. Εξυπακούεται ότι κάθε οργανική μονάδα διαθέτει σύστημα πρωτοκόλλησης και αρχειοθέτησης αναφορών πολιτών, για τα οποία δεν θα γίνει εδώ ειδική μνεία, καθώς υπάγεται στις γενικές υποχρεώσεις που δίδουν την λειτουργία κάθε συστήματος αρχειοθέτησης. Εξυπακούεται επίσης ότι όλες οι υπηρεσίες ενδέχεται να έχουν υποχρεώσεις ανάρτησης εγγράφων στο Πρόγραμμα "Διαύγεια", διαδικασία η οποία πρέπει να τηρεί τις διατάξεις για την προστασία προσωπικών δεδομένων, όπως ρητά προβλέπει ο Ν.3861/2010. Ο σκοπός της παρούσας χαρτογράφησης δεν

είναι να κατηγοριοποιήσει όλα τα αρχεία και όλες τις επεξεργασίες δεδομένων, αλλά να εντοπίσει τα "συστήματα αρχειοθέτησης" και τις "αυτοματοποιημένες επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα", ανά κατηγορία οργανικών μονάδων.

(α) Αυτοτελής Διεύθυνση Διαδικτυακής Ενημέρωσης και Ψηφιακής Εξυπηρέτησης

Οι αρμοδιότητες της Δ/σης ορίζονται από το άρθρο 29 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας. Υπό την ευθύνη της υπηρεσίας λειτουργεί το "σύστημα πολυκαναλικής εξυπηρέτησης πολιτών/επιχειρήσεων" (βάσει της απόφασης 464/2017 του Περιφερειακού Συμβουλίου). Πρόκειται για σύστημα υποδοχής αιτημάτων πολιτών/επιχειρήσεων και διαβίβασής τους στην αρμόδια υπηρεσία. Με το σύστημα αυτό διενεργείται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πολιτών και, ενδεχομένως και καταγγελλόμενων φυσικών προσώπων.

Υπό την ευθύνη της υπηρεσίας λειτουργία επίσης η τηλεφωνική εισαγωγή πληροφοριών με κλήση στον τηλεφωνικό αριθμό εξυπηρέτησης 1539, μέσα από το οποίο παρέχεται προσωποποιημένη πληροφόρηση. Ζητείται η συναίνεση των πολιτών για ηχογράφηση και στην συνέχεια καταγράφεται το αίτημα του πολίτη. Εμπειρικά προκύπτει ότι οι πολίτες δεν φέρνουν αντίρρηση σε αυτό. Θα πρέπει, όμως, να εξεταστεί κατά πόσον η συναίνεση αυτή είναι επαρκής βάση για την καταγραφή των δεδομένων, λόγω της ανισότητας ισχύος ανάμεσα σε πολίτη και δημόσια υπηρεσία (βλ. ανωτ. υπό τον όρο "συναίνεση" βλ. αρ. 43 του Προοιμίου του ΓΚΠΔ κατά το οποίο δεν υπάρχει ελεύθερη συγκατάθεση "όταν υπάρχει σαφής ανισότητα μεταξύ του υποκειμένου των δεδομένων και του υπεύθυνου επεξεργασίας, ιδίως στις περιπτώσεις που ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι δημόσια αρχή"). Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 για την έννοια της συναίνεσης σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, η συναίνεση μπορεί να αποτελέσει νόμιμη βάση της επεξεργασίας δεδομένων από δημόσια αρχή, όταν η συναίνεση δίνεται στο πλαίσιο πρόσθετων παροχών προς τους πολίτες, χωρίς αυτοί να κινδυνεύουν να απωλέσουν κάποιο δικαίωμα από την μη παροχή της συναίνεσης, τότε δεν απαγορεύεται η λειτουργία της ως νόμιμης βάσης της επεξεργασίας. Σε αυτό το πλαίσιο, αφού η παροχή των υπηρεσιών από την Περιφέρεια Αττικής μπορεί να διενεργηθεί και χωρίς το πολυκαναλικό σύστημα, αυτό σημαίνει ότι η λειτουργία του αποτελεί πρόσθετη παροχή και συνεπώς, επιτρέπεται η λήψη της συναίνεσης για την διενέργεια της ανωτέρω επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων. Ωστόσο, θα πρέπει να οριστικοποιηθεί ο χρόνος διατήρησης των συγκεκριμένων δεδομένων ηχογράφησης, ο οποίος δεν μπορεί παρά να

βρίσκεται σε συνάρτηση με τον σκοπό της επεξεργασίας, ενδεχομένως και με τον σκοπό της διασφάλισης της ποιότητας της υπηρεσίας. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι ηχογραφήσεις των πολιτών θα πρέπει να διαγράφονται όταν παρασχεθεί η ζητηθείσα υπηρεσία ή, κατ' απώτατο όριο, μέχρι την τυχόν αξιοποίησή τους στο πλαίσιο μιας τακτικής διαδικασίας ελέγχου της ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Ένα ειδικότερο ζήτημα είναι η λειτουργία της υποδοχής ανώνυμων καταγγελιών από το ανωτέρω σύστημα. Ενώ οι ανώνυμες καταγγελίες δεν περιλαμβάνουν μεν προσωπικά δεδομένα των καταγγελλόντων, ενδέχεται να περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα καταγγελλομένων φυσικών προσώπων. Όπως έχει διευκρινίσει στην Γνώμη 4/2007 για την έννοια των προσωπικών δεδομένων η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29, στο εύρος του όρου "κάθε πληροφορία" που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο, μπορούν να περιλαμβάνονται τόσο οι ακριβείς και αντικειμενικές, όσο και οι ανακριβείς και υποκειμενικές πληροφορίες. Στο πλαίσιο αυτό, τα τυχόν ανακριβή δεδομένα που συλλέγονται για κάποιον καταγγελλόμενο από μία ανώνυμη καταγγελία αποτελούν "δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα" (παρόλο που μπορεί, ανάλογα με τις περιστάσεις, να στοιχειοθετείται ακόμη και το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφήμισης) και ως εκ τούτου, η υποδοχή ανώνυμων καταγγελιών μπορεί να συνεπάγεται συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, η διαδικασία της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από ανώνυμη πηγή προσκρούει στην υποχρέωση θεμιτής επεξεργασίας που προβλέπεται από το άρθρο 5 παρ. 1 στοιχείο (α) του ΓΚΠΔ. Αυτή η παρατήρηση απορρέει και από την σχετική διαπίστωση της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 στην σχετική γνώμη της για τις διαδικασίες whistleblowing¹³, κατά την οποία:

"Το ζήτημα του κατά πόσον τα συστήματα καταγγελίας δυσλειτουργιών θα πρέπει να δίνουν τη δυνατότητα ανώνυμης αντί ανοικτής καταγγελίας (δηλαδή κατά τρόπο επώνυμο και, εν πάση περιπτώσει, υπό όρους εμπιστευτικότητας) χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Η ανωνυμία είναι πιθανό ότι δεν θα είναι καλή λύση, ούτε για τον καταγγέλλοντα τις δυσλειτουργίες ούτε για τον οργανισμό, για έναν ορισμένο αριθμό λόγων:

¹³ Γνώμη 1/2006, σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ οι οποίοι διέπουν την προστασία των δεδομένων όσον αφορά τις εσωτερικές διαδικασίες καταγγελίας δυσλειτουργιών στους τομείς της λογιστικής, των εσωτερικών λογιστικών ελέγχων, των ελέγχων λογαριασμών, της καταπολέμησης της δωροδοκίας και του τραπεζικού και οικονομικού εγκλήματος, 1.2.2006, κείμενο προσβάσιμο σε:

http://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2006/wp117_el.pdf

- η ανωνυμία δεν εμποδίζει τους άλλους να μαντέψουν ποιος έχει θίξει το πρόβλημα·
- είναι δυσκολότερη η διερεύνηση του προβλήματος αν δεν μπορούν να τεθούν συμπληρωματικές ερωτήσεις·
- είναι ευκολότερο να οργανωθεί η προστασία του καταγγέλλοντος τις δυσλειτουργίες από ενδεχόμενα αντίποινα, ιδίως αν η προστασία αυτή προβλέπεται από τον νόμο,¹⁷ αν η καταγγελία πραγματοποιείται επώνυμα·
- οι ανώνυμες καταγγελίες μπορεί να οδηγήσουν τους ανθρώπους να επικεντρώσουν την προσοχή τους στον καταγγέλλοντα τις δυσλειτουργίες, ενδεχομένως με την υποψία ότι η εν λόγω καταγγελία είναι κακόβουλη·
- ο οικείος οργανισμός αντιμετωπίζει τον κίνδυνο να αναπτυχθεί στους κόλπους του νοοτροπία τέτοια ώστε να λάβει και άλλες κακόβουλες ανώνυμες καταγγελίες·
- το κοινωνικό κλίμα που επικρατεί σ' αυτόν τον οργανισμό θα μπορούσε να επιδεινωθεί αν οι υπάλληλοί του γνωρίζουν ότι ανά πάσα στιγμή μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσω του συστήματος ανώνυμες καταγγελίες που τους αφορούν.

Όσον αφορά τους κανόνες που διέπουν την προστασία των δεδομένων, οι ανώνυμες καταγγελίες θέτουν ένα ειδικό πρόβλημα που έχει σχέση με την ουσιαστική απαίτηση σύμφωνα με την οποία τα προσωπικά δεδομένα θα πρέπει να συλλέγονται μόνο ευθέως. Η Ομάδα Εργασίας πιστεύει ότι, κατά γενικό κανόνα, μόνο οι επώνυμες καταγγελίες θα πρέπει να ανακοινώνονται μέσω των μηχανισμών καταγγελίας δυσλειτουργιών, έτσι ώστε να πληρούται αυτή η απαίτηση.

Εντούτοις, η Ομάδα Εργασίας έχει επίγνωση του ότι ορισμένοι καταγγέλλοντες δυσλειτουργίες ενδέχεται να μην βρίσκονται πάντα σε θέση, ή σε ψυχική διάθεση, να πραγματοποιήσουν επώνυμες καταγγελίες. Έχει επίσης επίγνωση του γεγονότος ότι οι ανώνυμες καταγγελίες αποτελούν πραγματικότητα εντός των επιχειρήσεων, ακόμα ειδικότερα όταν δεν υπάρχουν οργανωμένοι εμπιστευτικοί μηχανισμοί καταγγελίας δυσλειτουργιών, και ότι η πραγματικότητα αυτή δεν μπορεί να αγνοηθεί. Κατά συνέπεια, η Ομάδα Εργασίας πιστεύει ότι τα συστήματα καταγγελίας δυσλειτουργιών μπορούν να οδηγούν σε ανώνυμες καταγγελίες που πραγματοποιούνται μέσω του

συστήματος και λαμβάνονται υπόψη· οι περιπτώσεις αυτές, όμως, πρέπει να θεωρείται ότι αποτελούν εξαίρεση του κανόνα και πρέπει να πληρούν τους ακόλουθους όρους.

Η Ομάδα Εργασίας πιστεύει ότι τα συστήματα καταγγελίας δυσλειτουργιών θα πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε οι ανώνυμες καταγγελίες να μην ενθαρρύνονται και να μην θεωρείται ότι αποτελούν τον συνηθισμένο τρόπο υποβολής μιας καταγγελίας. Ιδίως, οι εταιρίες δεν θα πρέπει να δίνουν δημοσιότητα στο γεγονός ότι είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται μέσω του συστήματος ανώνυμες καταγγελίες. Αντιθέτως, δεδομένου ότι τα συστήματα καταγγελίας δυσλειτουργιών θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η ταυτότητα του καταγγέλλοντος αποτελεί αντικείμενο επεξεργασίας υπό συνθήκες εμπιστευτικότητας, ένα πρόσωπο το οποίο έχει την πρόθεση να πραγματοποιήσει καταγγελία στο πλαίσιο ενός τέτοιου συστήματος θα πρέπει να γνωρίζει ότι δεν πρόκειται να υποστεί αρνητικές συνέπειες λόγω αυτής της πράξης του. Για τον λόγο αυτό, το πρόσωπο που έχει πρόθεση να πραγματοποιήσει καταγγελία θα πρέπει, κατά τη στιγμή που έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με το σύστημα, να πληροφορείται από αυτό ότι η ταυτότητά του θα παραμείνει απόρρητη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας και, ιδίως, δεν θα ανακοινωθεί σε τρίτα μέρη, ούτε στο κατηγορούμενο πρόσωπο ούτε στην ιεραρχία του. Σε περίπτωση που, παρά την πληροφόρηση αυτή, το πρόσωπο που καταγγέλλει στο πλαίσιο του συστήματος εξακολουθεί να επιθυμεί να διατηρήσει την ανωνυμία του, η καταγγελία θα γίνει αποδεκτή από το σύστημα. Είναι επίσης απαραίτητο να καθίσταται γνωστό στους καταγγέλλοντες ότι η ταυτότητά τους ενδέχεται να χρειαστεί να ανακοινωθεί σε ανθρώπους που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε οποιαδήποτε περαιτέρω έρευνα ή σε μεταγενέστερες δικαστικές διαδικασίες που θα κινηθούν ως αποτέλεσμα της έρευνας που θα έχει πραγματοποιηθεί μέσω του συστήματος καταγγελίας δυσλειτουργιών.

Η επεξεργασία ανωνύμων καταγγελιών πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ειδικής προσοχής. Ενδέχεται, π.χ., ο πρώτος παραλήπτης της καταγγελίας να χρειαστεί να εξετάσει κατά πόσον η καταγγελία αυτή είναι αποδεκτή και κατά πόσον είναι σκόπιμη η κυκλοφορία της στο πλαίσιο του συστήματος. Ενδέχεται επίσης να είναι χρήσιμο να εξεταστεί κατά πόσο οι ανώνυμες καταγγελίες θα πρέπει να εξετάζονται και να υφίστανται επεξεργασία με μεγαλύτερη ταχύτητα σε σχέση με τις εμπιστευτικές καταγγελίες, εξ αιτίας

του κινδύνου κακής χρήσης. Αυτή η ειδική μέριμνα δεν σημαίνει, εντούτοις, ότι οι ανώνυμες καταγγελίες θα πρέπει να εξετάζονται χωρίς να αποδίδεται η δέουσα προσοχή σε όλα τα γεγονότα που καταγγέλλονται, όπως θα συνέβαινε στην περίπτωση που η καταγγελία θα είχε πραγματοποιηθεί επώνυμα."

Συνεπώς, η συλλογή ανώνυμων καταγγελιών δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβατή με το άρθρο 5 παρ. 1 στοιχείο (α) του ΓΚΠΔ. Οι ανώνυμες καταγγελίες πρέπει να οδηγούνται στο αρχείο απευθείας, αφού όμως προηγουμένως έχει εξαχθεί το τυχόν πληροφοριακό περιεχόμενό τους που μπορεί να συνδέεται με την τυχόν αυτεπάγγελτη ελεγκτική αρμοδιότητα μιας υπηρεσίας της Περιφέρειας. Η εν λόγω εξαγωγή και περαιτέρω επεξεργασία του περιεχομένου για την ενάσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών δεν πρέπει να περιλαμβάνει και προσωπικά δεδομένα που περιείχε η ανώνυμη καταγγελία, διότι αυτή η επεξεργασία θα είναι παράνομη. Θα πρέπει δηλαδή να ανωνυμοποιείται το πληροφοριακό περιεχόμενο και να παραμένει μόνο η μη ονομαστική πληροφορία και στη συνέχεια να διαβιβάζεται προς την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας για την αυτεπάγγελτη ενάσκηση της τυχόν αρμοδιότητάς της.

(β) Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού

Οι αρμοδιότητες της Δ/σης προβλέπονται από το άρθρο 34 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας. Η Δ/ση τηρεί τους φακέλους των εργαζομένων της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με τον Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων. Το αρχείο αυτό αποτελεί "σύστημα αρχειοθέτησης", κατά την έννοια του ΓΚΠΔ. Η νομική βάση της επεξεργασίας συγκροτείται από το άρθρο 6 παρ. 1 (γ) και (ε) του ΓΚΠΔ, δηλαδή πρόκειται για επεξεργασία δεδομένων την οποία διενεργεί η Περιφέρεια σε συμμόρφωση με έννομη υποχρέωσή της και παράλληλα είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Αποδέκτες πληροφοριών από αυτό το σύστημα αρχειοθέτησης, κατά περίπτωση και κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους είναι το Υπηρεσιακό Συμβούλιο και το Πειθαρχικό Συμβούλιο, τα οποία αποτελούν όμως ανεξάρτητα όργανα, δηλαδή όργανα που δεν εμπίπτουν στον ιεραρχικό έλεγχο ή την διοικητική εποπτεία της Δ/σης ή της ίδια της Περιφέρειας. Στο πλαίσιο των δικών τους αρμοδιοτήτων (κρίσεις υπαλλήλων, πειθαρχικές δίκες), τα δύο αυτά όργανα λαμβάνουν προσωπικά δεδομένα από το αρχείο φακέλων των εργαζομένων και οι αποφάσεις τους στη συνέχεια αποστέλλονται στην Δ/ση και καταχωρούνται καταλλήλως. Η

Δ/νση είναι επίσης αρμόδια, σύμφωνα με την εκλογική νομοθεσία, για την τήρηση εκλογικών καταλόγων που αποστέλλονται από Δήμους και καταρτίζονται από το Υπουργείο Εσωτερικών. Οι εκλογικοί κατάλογοι περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα των εκλογέων.

(γ) Διεύθυνση Παιδείας

Οι αρμοδιότητες της Δ/νσης προβλέπονται από το άρθρο 36 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Η Δ/νση έχει πρόσβαση σε βάση δεδομένων που τηρούνται ονομαστικές πληροφορίες για τους μαθητές που εντάσσονται σε πρόγραμμα μετακίνησης από και προς σχολικές μονάδες. Η ένταξη μαθητών σε αυτή την βάση δεδομένων ενδεχομένως σχετίζεται και με την κατάσταση της υγείας τους, χωρίς όμως να καταχωρείται το συγκεκριμένο στοιχείο, το οποίο απλώς ενδέχεται να υπονοείται. Ωστόσο, υπ' αυτό το σκεπτικό θα πρόκειται για "ειδική κατηγορία πληροφοριών" σχετικών με την υγεία και η επεξεργασία τους θα είναι επιτρεπτή υπό τους όρους του άρθρου 9 παρ. 2 στοιχείο θ' του ΓΚΠΔ, ως επιτρεπόμενη για λόγους "ουσιαστικού δημοσίου συμφέροντος". Στο μέτρο που η βάση δεδομένων τηρείται από έτερο υπεύθυνο επεξεργασίας (π.χ. Υπουργείο Παιδείας) και η συμβολή της Δ/νσης συνίσταται στην εισαγωγή (input) και ανάγνωση των προσωπικών δεδομένων, η Περιφέρεια Αττικής θα είναι "από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας", κατά την έννοια του άρθρου 26 του ΓΚΠΔ. Ωστόσο, δεν απαιτείται η κατάρτιση συμφωνίας για τον επιμερισμό της ευθύνης "στον βαθμό που οι αντίστοιχες αρμοδιότητες των υπεύθυνων επεξεργασίας καθορίζονται από [...] το δίκαιο του κράτους μέλους στ οποίο υπόκεινται οι υπεύθυνοι επεξεργασίας".

(δ) Διεύθυνση Μισθοδοσίας

Οι αρμοδιότητες της Δ/νσης ορίζονται στο άρθρο 44 του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Η επεξεργασία των δεδομένων που αφορούν τις αποδοχές των μισθοδοτούμενων από την Περιφέρεια Αττικής έχει εν μέρει ανατεθεί σε ιδιωτική επιχείρηση. Με βάση την σχετική ορολογία, η εν λόγω επιχείρηση επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό της Περιφέρειας Αττικής κι επομένως είναι "εκτελών την επεξεργασία".

Ειδικά για την ευθύνη του εκτελούντος την επεξεργασία προβλέπει το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ. Σύμφωνα με αυτό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας (η Περιφέρεια Αττικής), χρησιμοποιεί εκτελούντες που "παρέχουν επαρκείς διαβεβαιώσεις

για την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων". Στο άρθρο 28 περιλαμβάνεται σειρά προϋποθέσεων που πρέπει να παρουσιάζει κάθε σύμβαση της Περιφέρειας Αττικής (ως υπεύθυνου επεξεργασίας) με εκτελούντα την επεξεργασία και συγκεκριμένα, η εν λόγω σύμβαση προβλέπει ειδικότερα ότι ο εκτελών την επεξεργασία:

- α) επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο βάσει καταγεγραμμένων εντολών του υπευθύνου επεξεργασίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό, εκτός εάν υποχρεούται προς τούτο βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του δικαίου του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο εκτελών την επεξεργασία· σε αυτήν την περίπτωση, ο εκτελών την επεξεργασία ενημερώνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας για την εν λόγω νομική απαίτηση πριν από την επεξεργασία, εκτός εάν το εν λόγω δίκαιο απαγορεύει αυτού του είδους την ενημέρωση για σοβαρούς λόγους δημόσιου συμφέροντος,
- β) διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν αναλάβει δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας ή τελούν υπό τη δέουσα κανονιστική υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας,
- γ) λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα δυνάμει του άρθρου 32,
- δ) τηρεί τους όρους που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4 για την πρόσληψη άλλου εκτελούντος την επεξεργασία (λήψη άδειας της Περιφέρειας για την πρόσληψη άλλου εκτελούντα την επεξεργασία)
- ε) λαμβάνει υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και επικουρεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας με τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό, για την εκπλήρωση της υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας να απαντά σε αιτήματα για άσκηση των προβλεπόμενων στο κεφάλαιο III δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων,
- στ) συντρέχει τον υπεύθυνο επεξεργασίας στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 32 έως 36, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και τις πληροφορίες που διαθέτει ο εκτελών την επεξεργασία,
- ζ) κατ' επιλογή του υπευθύνου επεξεργασίας, διαγράφει ή επιστρέφει όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον υπεύθυνο επεξεργασίας μετά το πέρας της παροχής υπηρεσιών επεξεργασίας και διαγράφει τα υφιστάμενα αντίγραφα, εκτός εάν το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους απαιτεί την αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- η) θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις

που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους, περιλαμβανομένων των επιθεωρήσεων, που διενεργούνται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από άλλον ελεγκτή εντεταλμένο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Όσον αφορά το πρώτο εδάφιο στοιχείο η), ο εκτελών την επεξεργασία ενημερώνει αμέσως τον υπεύθυνο επεξεργασίας, εάν, κατά την άποψή του, κάποια εντολή παραβιάζει τον ΓΚΠΔ ή άλλες ενωσιακές ή εθνικές διατάξεις περί προστασίας δεδομένων.

Επομένως, με αφορμή την παρατήρηση για την συγκεκριμένη Διεύθυνση, θα πρέπει να κληθούν όλες οι υπηρεσίες της Περιφέρειας που έχουν συμβάσεις με εξωτερικούς συνεργάτες – επιχειρήσεις στους οποίους έχουν αναθέσει (μεταξύ άλλων και) την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να επανεξετάσουν τις συμβάσεις που έχουν συνάψει με τους εν λόγω εκτελούντες την επεξεργασία και να προσθέσουν στις συμβάσεις αυτές ένα παράρτημα με το οποίο θα εναρμονίζεται το περιεχόμενο των συμβάσεων με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ΓΚΠΔ.

(ε) Διεύθυνση Αλιείας

Οι αρμοδιότητες της Δ/σης Αλιείας ορίζονται στο άρθρο 61 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Η Δ/ση Αλιείας έχει δικαίωμα εισόδου στην βάση δεδομένων "Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αλιέων", με τα στοιχεία για τους αλιείς που τηρεί το αρμόδιο Υπουργείο. Σε αυτό έχουν πρόσβαση οι υπάλληλοι της Δ/σης, με ειδικό κωδικό. Το αρχείο περιλαμβάνει ονοματεπώνυμο του αλιέα, το σκάφος του και την παραγωγή από την δραστηριότητα της αλιείας (κιλά). Η υπηρεσία έχει δικαίωμα να συμπληρώσει στοιχεία (input) σε περιπτώσεις που οι ενδιαφερόμενοι αλιείς δεν διαθέτουν την δυνατότητα να εισέλθουν αυτοπροσώπως στην εν λόγω βάση δεδομένων. Αυτό βέβαια δεν καθιστά την υπηρεσία "εκπρόσωπο" του υποκειμένου των δεδομένων, αλλά αντιθέτως η Περιφέρεια είναι "από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας" με το Υπουργείο ως προς την δυνατότητα πρόσβασης και προσθήκης στοιχείων στην βάση δεδομένων. Αυτή η βάση δεδομένων αποτελεί "σύστημα αρχειοθέτησης", κατά την έννοια του άρθρου 4 αρ. 6 του ΓΚΠΔ.

Συνεπώς και σε αυτή την περίπτωση, ως “από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας” η Περιφέρεια καλείται να εφαρμόσει τις διατάξεις του άρθρου 26 του ΓΚΠΔ.

(στ) Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής

Οι αρμοδιότητες των Δ/σεων προβλέπονται από το άρθρο 63 του Οργανισμού. Σε αυτές τις υπηρεσίες εκδίδονται και θεωρούνται τα βιβλιάρια των μελισσοκόμων και υπάρχει ηλεκτρονική πρόσβαση των υπαλλήλων, με προσωπικό κωδικό, στο μητρώο των μελισσοκόμων που τηρεί το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Τα στοιχεία των μελισσοκόμων που καταχωρούνται σε αυτό το μητρώο είναι το ονοματεπώνυμο, ο Α.Φ.Μ., ο Α.Δ.Τ. κ.α., επομένως, πρόκειται για “σύστημα αρχειοθέτησης” κατά την έννοια του άρθρου 4 αρ. 6 ΓΚΠΔ. Και σε αυτή την περίπτωση, στην οποία η κεντρική βάση δεδομένων τηρείται από το Υπουργείο ως υπεύθυνος επεξεργασίας, η Περιφέρεια είναι “από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας” (άρθρο 26 ΓΚΠΔ) και οι υπάλληλοι της που έχουν πρόσβαση με κωδικό είναι πρόσωπα που ενεργούν επεξεργασία “υπό την εποπτεία του υπεύθυνου επεξεργασίας” (άρθρο 29 ΓΚΠΔ).

Επιπλέον, από αυτές τις Δ/σεις τηρείται και επικαιροποιείται η βάση δεδομένων του αμπελουργικού και του ελαιοκομικού μητρώου. Η εφαρμογή ενημερώνεται από τους περιφερειακούς τομείς στα χωρικά όρια των οποίων υπάρχουν σχετικές δραστηριότητες (π.χ. Δ/ση της Π.Ε. Ανατολικής Αττικής). Δεν υπάρχουν τέτοια στοιχεία στην Δ/ση του Κεντρικού Τομέα. Κατά το μέτρο που η βάση δεδομένων περιλαμβάνει στοιχεία φυσικών προσώπων, πρόκειται για “σύστημα αρχειοθέτησης” σύμφωνα με το άρθρο 4 αρ. 6 ΓΚΠΔ.

Σε αυτές τις Δ/σεις τηρούνται οι φάκελοι και τα απαραίτητα δικαιολογητικά των κτηνιάτρων. Πρόκειται για “σύστημα αρχειοθέτησης” κατά την έννοια του άρθρου 4 αρ. 6 ΓΚΠΔ, στο οποίο καταχωρούνται τα προσωπικά δεδομένα των κτηνιάτρων των χωρικών ορίων της κάθε Δ/σης. Με βάση αυτά τα στοιχεία χορηγούνται άδειες στα κτηνιατρεία. Στον φάκελο τηρούνται η αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά κάθε φακέλου.

Τέλος, σε αυτές τις Δ/σεις τηρείται αρχείο με την αίτηση και το πιστοποιητικό κτηνιάτρου που χορηγείται στους πολίτες για να επιτραπεί η μετακίνηση ζώων συντροφιάς. Τηρείται μόνο φυσικό αρχείο.

(η) Διεύθυνση Λαϊκών Αγορών

Η Δ/ση έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 68 του Οργανισμού.

Ανάμεσα σε αυτές τις αρμοδιότητες, περιλαμβάνεται και η τήρηση του γενικού μητρώου επαγγελματιών, πωλητών και παραγωγών, καθώς και την τήρηση ατομικών καρτελών αυτών, σε ηλεκτρονικά τηρούμενα αρχεία και ηλεκτρονικές καρτέλες. Κατά το μέτρο που οι εν λόγω επαγγελματίες, πωλητές και παραγωγοί είναι φυσικά πρόσωπα (κι όχι εταιρίες κ.τ.λ.), το μητρώο και τα τηρούμενα αρχεία με τα στοιχεία τους αποτελεί "σύστημα αρχειοθέτησης", κατά την έννοια του άρθρου 4 αρ. 6 του ΓΚΠΔ.

(θ) Διευθύνσεις Ανάπτυξης

Οι Δ/σεις Ανάπτυξης λειτουργούν σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και έχουν τις αρμοδιότητες του άρθρου 71 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Οι Δ/σεις τηρούν αρχεία με τις άδειες ασκήσεως κατηγοριών επαγγελματιών για τις οποίες έχουν αρμοδιότητα (υδραυλικοί, ψυκτικοί, κ.τ.λ.). Αυτά τα αρχεία αποτελούν "σύστημα αρχειοθέτησης" κατά την έννοια του άρθρου 4 αρ. 6 ΓΚΠΔ. Σε αυτά μπορούν να περιληφθούν και αποφάσεις που αφορούν κυρώσεις που επιβάλλει σ' έναν επαγγελματία η Δ/ση, π.χ. πρόστιμο για παράβαση της νομοθεσίας.

Επιπλέον, η Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής (άρθρο 64 παρ. 3 του Ο.Ε.Υ.) εισηγείται στον/στην Περιφερειάρχη τη συγκρότηση των εξεταστικών επιτροπών για τη διενέργεια εξετάσεων για την απόκτηση αδειών μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών ειδικοτήτων. Πρακτικά, οι εξετάσεις διοργανώνονται από την Γενική Διεύθυνση, κατόπιν ορισμού επιτροπής με πρόεδρο έναν υπάλληλο της Περιφέρειας και μέλη εκπροσώπους των οικείων επαγγελματικών συλλόγων. Η επιτροπή διορθώνει τα γραπτά των υποψηφίων και ο φάκελος με την αίτηση κάθε υποψηφίου και τα γραπτά της εξεταστικής διαδικασίας παραμένουν στο αρχείο της Δ/σης. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να απασχοληθεί σε άλλη πόλη, ο φάκελός του διαβιβάζεται υπηρεσιακά στην αρμόδια Περιφέρεια. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται ατομικά στον καθένα, αλλά και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας.

Οι εξεταστικές διαδικασίες έχει κριθεί ότι αποτελούν συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, επομένως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Αυτό σημαίνει ότι εφαρμόζονται όλες οι υποχρεώσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας, αλλά και τα δικαιώματα των

υποκειμένων των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πρόσβασης¹⁴ στα δεδομένα που τα αφορούν, αλλά και διόρθωσης των εσφαλμένων δεδομένων.

---

¹⁴ Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την απόφαση C-434/16 της 20-12-2017, έκρινε ότι οι γραπτές απαντήσεις υποψηφίου σε επαγγελματικές εξετάσεις και οι ενδεχόμενες διορθώσεις του εξεταστή στο γραπτό του αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Αυτό δε, ισχύει ανεξάρτητα από το αν η ταυτότητα του εξεταζόμενου είναι γνωστή στον διορθωτή του γραπτού ή όχι, καθότι σε κάθε περίπτωση ο συντάκτης των απαντήσεων μπορεί να ταυτοποιηθεί. Το σκεπτικό του Δικαστηρίου είναι το εξής:

«Η χρησιμοποίηση της εκφράσεως «κάθε πληροφορία» στο πλαίσιο του ορισμού του «δεδομένου προσωπικού χαρακτήρα», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46, αποτελεί ένδειξη του σκοπού του νομοθέτη της Ένωσης να προσδώσει ευρεία έννοια στον όρο αυτόν, η οποία δεν περιορίζεται στις ευαίσθητες ή προσωπικού χαρακτήρα πληροφορίες, αλλά μπορεί να καλύπτει ενδεχομένως κάθε είδος πληροφοριών, τόσο αντικειμενικών όσο και υποκειμενικών, με τη μορφή γνώμης ή εκτιμήσεως, υπό την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες «αφορούν» το ενδιαφερόμενο άτομο.

Η τελευταία αυτή προϋπόθεση πληρούται όταν, λόγω του περιεχομένου της, του σκοπού της ή του αποτελέσματός της, η πληροφορία συνδέεται με συγκεκριμένο άτομο.

Οι γραπτές απαντήσεις υποψηφίου σε επαγγελματικές εξετάσεις αποτελούν τέτοιες πληροφορίες που συνδέονται με το άτομό του.

Πράγματι, καταρχάς, το περιεχόμενο των ως άνω απαντήσεων αποτελεί ένδειξη του επιπέδου γνώσεων και των ικανοτήτων του υποψηφίου σε δεδομένο τομέα, καθώς και, ενδεχομένως, του τρόπου σκέψεως, της συλλογιστικής του ικανότητας και του κριτικού του πνεύματος. Σε περίπτωση εξετάσεως με χειρόγραφο κείμενο, οι απαντήσεις παρέχουν, επιπλέον, πληροφορίες σχετικά με τον γραφικό χαρακτήρα του υποψηφίου.

Περαιτέρω, ο σκοπός για τον οποίο συλλέγονται οι εν λόγω απαντήσεις είναι να εκτιμηθούν οι επαγγελματικές δεξιότητες του υποψηφίου και η ικανότητά του να ασκήσει το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Τέλος, η χρησιμοποίηση των πληροφοριών αυτών, που οδηγεί, ιδίως, στην επιτυχία ή την αποτυχία του υποψηφίου, είναι ικανή να έχει αντίκτυπο στα δικαιώματα και στα συμφέροντά του, καθόσον μπορεί να προσδιορίσει ή να επηρεάσει, για παράδειγμα, τις πιθανότητες προσβάσεως στο επάγγελμα ή στη θέση εργασίας που αυτός επιθυμεί.

Η διαπίστωση ότι οι γραπτές απαντήσεις του υποψηφίου σε επαγγελματική εξέταση συνιστούν πληροφορίες που αφορούν τον υποψήφιο αυτόν λόγω του περιεχομένου τους, του σκοπού τους και του αποτελέσματός τους ισχύει, εξάλλου, και όταν πρόκειται, όπως εν προκειμένω, για εξέταση με ανοιχτά βιβλία.

[...]

Όσον αφορά τις σχετικές με τις απαντήσεις του υποψηφίου διορθώσεις του εξεταστή, διαπιστώνεται ότι αυτές αποτελούν, όπως και οι απαντήσεις του υποψηφίου στην εξέταση, πληροφορίες που αφορούν τον υποψήφιο αυτόν.

Έτσι, το περιεχόμενο των διορθώσεων αυτών αποτελεί τη γνώμη ή την εκτίμηση του εξεταστή όσον αφορά την ατομική επίδοση του εξεταζόμενου, ιδίως τις γνώσεις και τις ικανότητές του στον οικείο τομέα. Οι εν λόγω διορθώσεις έχουν, εξάλλου, ακριβώς ως σκοπό

Σε περιπτώσεις που εφαρμόζεται λογισμικό σε εξεταστικές διαδικασίες, θα πρέπει να διενεργείται προηγούμενης η διαδικασία της εκτίμησης επιπτώσεων κατά το άρθρο 35 του ΓΚΠΔ.

(ι) Διευθύνσεις Μεταφορών & Επικοινωνιών

Οι Δ/νσεις Μεταφορών & Επικοινωνιών λειτουργούν σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες και έχουν τις αρμοδιότητες του άρθρου 74 του Οργανισμού.

Στις Διευθύνσεις τηρούνται φυσικά και ηλεκτρονικά αρχεία έκδοσης αδειών οδήγησης. Υπάρχει ενιαία βάση δεδομένων στην οποία υπάρχει πρόσβαση από τις Δ/νσεις Μεταφορών & Επικοινωνιών όλων των Περιφερειών της χώρας. Στο φυσικό αρχείο τηρούνται τα στοιχεία του ονοματεπωνύμου, Α.Δ.Τ., Α.Φ.Μ. και διεύθυνση του ατόμου, καθώς και ο Α.Μ.Κ.Α., ενώ περιλαμβάνονται και στοιχεία της πορείας του οχήματος. Τηρούνται επίσης γνωματεύσεις από παθολόγο και οφθαλμίατρο. Η πρόσβαση στο αρχείο αυτό γίνεται με ορισμό υπαλλήλων από το Υπουργείο Μεταφορών και με προσωπικό κωδικό, ο οποίος παύει να ισχύει με την αποχώρησή τους από την υπηρεσία.

Οι Διευθύνσεις συνδιοργανώνουν τις εξετάσεις για την απόκτηση διπλώματος οδήγησης. Τηρείται ηλεκτρονικό αρχείο με τα στοιχεία των

να τεκμηριώσουν την εκτίμηση από τον εξεταστή των επιδόσεων του υποψηφίου και είναι ικανές να έχουν συνέπειες για τον δεύτερο.

Η διαπίστωση ότι οι σχετικές με τις απαντήσεις του υποψηφίου στην εξέταση διορθώσεις του εξεταστή συνιστούν πληροφορίες οι οποίες, λόγω του περιεχομένου, του σκοπού και του αποτελέσματός τους συνδέονται με τον υποψήφιο αυτόν δεν ανατρέπεται από το ότι οι εν λόγω διορθώσεις αποτελούν επίσης πληροφορίες σχετικά με τον εξεταστή.

Πράγματι, η ίδια πληροφορία μπορεί να αφορά πολλά φυσικά πρόσωπα και να αποτελεί επομένως για αυτά δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα των εν λόγω ατόμων είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί.»

Συνεπώς, σύμφωνα με το ΔΕΕ, ο συμμετέχων σε γραπτές εξετάσεις έχει δικαίωμα πρόσβασης στο γραπτό του και στις διορθώσεις που ενσωματώθηκαν σε αυτό από τον εξεταστή, όπως θα είχε αναφορικά με κάθε αρχείο με προσωπικά δεδομένα του.

Αρνηση/περιορισμός της πρόσβασης μπορεί να προβλεφθεί νομοθετικά στα κράτη μέλη, όταν ο περιορισμός αυτός είναι απαραίτητος για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών άλλων ατόμων.

υποψηφίων οδηγών, όπως το ονοματεπώνυμο, η δ/νση τους, Α.Δ.Τ., Α.Φ.Μ., ηλεκτρονικό παράβολο, ενώ στο φυσικό αρχείο τηρούνται επίσης οι ιατρικές βεβαιώσεις, η φωτογραφία και το παράβολο, το οποίο εκδίδεται ηλεκτρονικά από τον πολίτη μέσω του συστήματος TAXIS. Το αρχείο τηρείται μέσω εφαρμογής του αρμόδιου Υπουργείου.

Στο μέτρο που εφαρμόζεται λογισμικό για την διενέργεια εξετάσεων, η επεξεργασία αφορά την εφαρμογή "νέων τεχνολογιών" κι επειδή μπορεί να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ενεργοποιείται το άρθρο 35 του ΓΚΠΔ. Αυτό σημαίνει ότι για την διενέργεια της εν λόγω επεξεργασίας συλλογής δεδομένων στο πλαίσιο της αυτοματοποιημένης διεξαγωγής εξέτασης, θα πρέπει ο υπεύθυνος επεξεργασίας να διενεργήσει εκτίμηση αντικτύπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην σχετική διάταξη.

(ια) Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας

Οι αρμοδιότητες της Δ/νσης προβλέπονται από το άρθρο 79 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Στην Δ/νση τηρούνται φάκελοι με στοιχεία για τις υποθέσεις υιοθεσιών και αναδοχών παιδιών. Ο τίτλος του κάθε φακέλου είναι αριθμός και κάθε φάκελος περιλαμβάνει ονοματεπώνυμα παιδιών, φυσικών και υποψήφιων θετών γονέων, καθώς και ιατρικά δεδομένα. Οι κοινωνικοί λειτουργοί της υπηρεσίας συντάσσουν επίσης εκθέσεις για κάθε υπόθεση και σε αυτές τις εκθέσεις περιλαμβάνονται και στοιχεία συγγενών. Οι φάκελοι τηρούνται ως το τέλος της διαδικασίας και διαβιβάζονται στο δικαστήριο. Στις υιοθεσίες τα παιδιά παρακολουθούνται για τρία χρόνια. Στοιχεία διαβιβάζονται κατά περίπτωση και στην εισαγγελία ανηλίκων για τον έλεγχο των συνθηκών διαβίωσης, για τον οποίο συντάσσονται ειδικές εκθέσεις. Πρόκειται για «σύστημα αρχειοθέτησης», κατά την έννοια του άρθρου 4 αρ. 6 του ΓΚΠΔ.

Εκθέσεις διαβίωσης συντάσσονται επίσης κατόπιν σχετικών εντολών και για περιπτώσεις όπως π.χ. διαμερίσματα ηλικιωμένων. Αυτές οι εκθέσεις μπορεί να διαβιβαστούν σε δημοτικές υπηρεσίες, κέντρα ψυχικής υγείας κ.τ.λ.

Στην υπηρεσία τηρείται επίσης αρχείο δελτίων μετακίνησης ΑΜΕΑ, τα οποία καταστρέφονται μετά από 5ετία.

Τηρείται επίσης αρχείο ωφελούμενων της Μπαγκείου Επιτροπής (κληροδότημα), καθώς και αρχείο για κάθε πρόγραμμα ωφελούμενων όπως π.χ. για πολύτεκνους (όπως είναι το ΤΕΒΑ).

Τηρείται μητρώο κοινωνικών λειτουργιών, στο οποίο περιλαμβάνεται και η πράξη χορήγησης ή ανάκλησης άδειας άσκησης επαγγέλματος.

Όλα τα ανωτέρω αποτελούν «σύστημα αρχειοθέτησης» κατά την έννοια του ΓΚΠΔ.

(ιβ) Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

Οι Δ/νσεις λειτουργούν σε όλες τις περιφερειακές ενότητες και οι αρμοδιότητές τους προβλέπονται από το άρθρο 80 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Στις Δ/νσεις τηρούνται οι ατομικοί φάκελοι των επαγγελματιών υγείας (ιατροί, φαρμακοποιοί) και παραϊατρικών επαγγελματιών. Στους ατομικούς φακέλους περιλαμβάνονται προσωπικά δεδομένα αυτών των επαγγελματιών (άδειες, πτυχία κ.τ.λ.). Πρόκειται για «σύστημα αρχειοθέτησης» κατά την έννοια του άρθρου 4 του ΓΚΠΔ.

Οι Δ/νσεις τηρούν το αρχείο εμβολιασμών για ταξιδιώτες, στο οποίο καταχωρούνται στοιχεία για κάθε εμβολιαζόμενο που πρόκειται να ταξιδεύσει σε χώρες για τις οποίες ισχύουν οδηγίες εμβολιασμού. Πρόκειται για «σύστημα αρχειοθέτησης» με δεδομένα υγείας πολιτών.

Τηρούνται επίσης στοιχεία για τα επιδόματα των νεφροπαθών (φάκελος, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ΑΦΜ, τραπεζικοί λογαριασμοί), δηλαδή «σύστημα αρχειοθέτησης» με δεδομένα υγείας.

Τηρούνται επίσης αποφάσεις για χορήγηση ναρκωτικών φαρμάτων σε καρκινοπαθείς και μη, με μορφή ηλεκτρονικού αρχείου.

IV. Ανάλυση αποκλίσεων

1. Ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας

15. Βασική αρχή του άρθρου 24 του ΓΚΠΔ είναι ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας (εδώ: η Περιφέρεια Αττικής) πρέπει να εφαρμόσει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει «ότι μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Τα εν λόγω μέτρα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται όταν κρίνεται απαραίτητο.» Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι όταν δικαιολογείται σε σχέση με την επεξεργασία τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν και την «εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία δεδομένων από τον υπεύθυνο

επεξεργασίας». Η απόδειξη της συμμόρφωσης μπορεί να γίνεται με την τήρηση «εγκεκριμένων κωδίκων δεοντολογίας» (τους οποίους, όμως, κατά το άρθρο 40 εκπονούν οι «ενώσεις και άλλοι φορείς που εκπροσωπούν κατηγορίες υπεύθυνων επεξεργασίας», όπως θα ήταν ένας Κώδικας Δεοντολογίας της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος) ή με την λήψη πιστοποίησης από «εγκεκριμένο φορέα πιστοποίησης» (κατά το άρθρο 42, που δεν έχει ακόμη ενεργοποιηθεί). Περαιτέρω, κατά το άρθρο 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει την συμμόρφωση με την παρ. 1 ("λογοδοσία").

16. Επομένως, από τα άρθρα 5 παρ. 2 και 24 προκύπτει πώς κάθε απόφαση που λαμβάνεται για την προστασία προσωπικών δεδομένων πρέπει να είναι αποδείξιμη από την Περιφέρεια Αττικής, ήτοι να έχει καταγραφεί σε κείμενο. Αυτό σημαίνει ότι ενδείκνυται, μετά την συμμόρφωση προς τον ΓΚΠΔ, να ακολουθήσει και η έγκριση Κώδικα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της Περιφέρειας Αττικής, ως μέρος της απόδειξης συμμόρφωσης. Παράλληλα, η Περιφέρεια Αττικής θα μπορούσε να προτείνει στην Ένωση Περιφερειών την κατάρτιση Κώδικα Δεοντολογίας κατά την έννοια του άρθρου 40 ΓΚΠΔ, προκειμένου να επιλυθεί με ομοταγή τρόπο το ζήτημα της συμμόρφωσης των Περιφερειών προς τον ΓΚΠΔ. Με την παρούσα πρόταση, ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης εισηγείται προς την Περιφερειάρχη Αττικής να εισηγηθεί στην ΕΝ.ΠΕ., ως μετέχουσα στις διαδικασίες αυτής, την κατάρτιση Κώδικα Δεοντολογίας Περιφερειών Ελλάδας για συμμόρφωση προς τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 40.

2. Προστασία δεδομένων από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού

17. Κατά το άρθρο το άρθρο 25 παρ. 1 ΓΚΠΔ απαιτείται η ελαχιστοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επεξεργάζεται η Περιφέρεια Αττικής, σε συνάρτηση με τον σκοπό της κάθε επεξεργασίας που εκτελεί. Αυτό προϋποθέτει τον εντοπισμό περιττών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων και την κατάργηση της συλλογής αυτών των περιττών κατηγοριών, εφόσον βέβαια η συλλογή τους δεν προβλέπεται νομοθετικά.

18. Συναφείς οδηγίες περιλαμβάνει και ο αριθμός 78 του Προοιμίου του ΓΚΠΔ:

"Προκειμένου να μπορεί να αποδείξει συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να θεσπίζει εσωτερικές πολιτικές και να εφαρμόζει μέτρα τα οποία ανταποκρίνονται ειδικότερα στις αρχές της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού. Τέτοια μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ελαχιστοποίηση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ψευδωνυμοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το συντομότερο

δυνατόν, τη διαφάνεια όσον αφορά τις λειτουργίες και την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ώστε να μπορεί το υποκείμενο των δεδομένων να παρακολουθεί την επεξεργασία δεδομένων και να είναι σε θέση ο υπεύθυνος επεξεργασίας να δημιουργεί και να βελτιώνει τα χαρακτηριστικά ασφάλειας. Κατά την ανάπτυξη, τον σχεδιασμό, την επιλογή και τη χρήση εφαρμογών, υπηρεσιών και προϊόντων που βασίζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση του έργου τους, οι παραγωγοί προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών θα πρέπει να ενθαρρύνονται να λαμβάνουν υπόψη τους το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων, κατά την ανάπτυξη και τον σχεδιασμό τέτοιων προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών, ώστε, λαμβανομένων υπόψη των τελευταίων εξελίξεων, να διασφαλίζεται ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι εκτελούντες την επεξεργασία θα είναι σε θέση να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την προστασία των δεδομένων. Οι αρχές της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των δημόσιων διαγωνισμών."

19. Για τον λόγο αυτόν, θα πρέπει να ερωτηθούν οι υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής, στο πλαίσιο της κατάρτισης του "Αρχείου δραστηριοτήτων επεξεργασίας", σε σχέση με τυχόν υπέρμετρα προσωπικά δεδομένα που ζητούνται για κάθε αρμοδιότητά τους, ώστε να διερευνηθεί η δυνατότητα κατάργησης των περιττών συλλογών προσωπικών δεδομένων.

20. Παράλληλα, κατά το άρθρο 25 παρ. 2 ΓΚΠΔ, η Περιφέρεια Αττικής πρέπει να διασφαλίζει ότι «τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν καθίστανται προσβάσιμα χωρίς την παρέμβαση φυσικού προσώπου σε αόριστο αριθμό φυσικών προσώπων». Για τον λόγο αυτόν, θα πρέπει να οριστεί για κάθε «σύστημα αρχειοθέτησης», καθώς και για κάθε κατηγορία αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων ένας/μία υπάλληλος, ως το «φυσικό πρόσωπο» που θα παρεμβαίνει στην πρόσβαση των άλλων υπαλλήλων ή και πολιτών στα προσωπικά δεδομένα και δεν θα επιτρέψει να γίνεται πρόσβαση από αόριστο αριθμό φυσικών προσώπων σε αυτά. Σημειωτέον ότι ήδη κατά τον Κανονισμό Πληροφόρησης Πολιτών της Περιφέρειας Αττικής (ΑΔΑ: ΩΑ4Ο7Λ7-6ΝΜ, απόφαση 274/2017 του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής, έχουν οριστεί τα εξής:

«3.1. Υπεύθυνοι χειρισμού αιτημάτων πρόσβασης στα έγγραφα

Υπεύθυνοι για τον χειρισμό των αιτημάτων των πολιτών για την πρόσβασή τους στα έγγραφα που τηρούνται στην Περιφέρεια Αττικής είναι οι προϊστάμενοι των διοικητικών μονάδων που τηρούν τα οικεία αρχεία (προϊστάμενοι τμημάτων, αυτοτελών γραφείων, διευθύνσεων, γενικών διευθύνσεων). Οι ως άνω υπεύθυνοι εκδίδουν την σχετική ατομική διοικητική

πράξη περί έγκρισης ή μη των αιτημάτων των πολιτών για πρόσβασή τους στα έγγραφα. Οι ως άνω υπεύθυνοι μεριμνούν για την ύπαρξη προτύπων αιτήσεων στις υπηρεσίες, αλλά και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας, ώστε οι πολίτες να διευκολύνονται στην υποβολή των αιτημάτων. Οι υπεύθυνοι οφείλουν να διευκολύνουν τους πολίτες με αναπηρία ή που αντιμετωπίζουν δυσχέρεια, στην συμπλήρωση των αιτήσεων.»

Κατ' αυτή τη λογική, μπορούν να οριστούν και οι υπεύθυνοι πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κατόπιν σχετικής ρύθμισης σε Κώδικα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της Περιφέρειας Αττικής. Έως τότε όμως, οι υπηρεσίες της Περιφέρειας θα πρέπει να γνωστοποιήσουν όνομα κάθε υπαλλήλου/υπαλλήλων που χειρίζεται το κάθε σύστημα αρχειοθέτησης και κάθε αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, στο πλαίσιο της εκπόνησης του «Αρχείου δραστηριοτήτων επεξεργασιών» του άρθρου 30 ΓΚΠΔ (βλ. παρακάτω, υπό 5.).

20. Για την υλοποίηση της παρακολούθησης της επεξεργασίας των δεδομένων από το ίδιο το υποκείμενο (βλ. ανωτ. αρ. 78 Προοιμίου ΓΚΠΔ), πρέπει να τηρούνται οι κανόνες της ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων που προβλέπεται στα άρθρα 13 ΓΚΠΔ ("Πληροφορίες που παρέχονται εάν τα δεδομένα συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων") και 14 ΓΚΠΔ ("Πληροφορίες που παρέχονται εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν συλλεγεί από το υποκείμενο των δεδομένων")¹⁵. Αντίστοιχη προς αυτές τις υποχρεώσεις είναι η (και σημερινή) ισχύουσα υποχρέωση ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων κατά το στάδιο της συλλογής ή και πριν από την ανακοίνωσή τους σε τρίτους (άρθρο 11 Ν.2472/1997). Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι, όπως έχει επισημάνει η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα στην απόφασή της με αρ. 73/2010:

"Κάθε δημόσια υπηρεσία, η οποία είναι αρμόδια να εξετάζει καταγγελίες, διαβιβάζει κατά κανόνα αντίγραφα των καταγγελιών αυτών στους καταγγελλομένους, ώστε οι τελευταίοι να λάβουν γνώση και να εκθέσουν τις απόψεις τους. Η διαβίβαση αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο της αρμοδιότητας κάθε υπηρεσίας και της ανάγκης για την ορθή διερεύνηση της υπόθεσης. Η διοικητική αυτή πρακτική αποτελεί κοινή γνώση του επιμελούς πολίτη. Συγκεκριμένα, ο καταγγέλλων οφείλει να γνωρίζει ότι ο καταγγελλόμενος έχει, πλην νομίμων εξαιρέσεων, δικαίωμα πρόσβασης στην

---

¹⁵ Παραδείγματα για την εφαρμογή αυτών των δύο άρθρων του ΓΚΠΔ περιλαμβάνονται στο έγγραφο "Guidelines on transparency under Regulation 2016/679" της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46, WP 260, τελευταία αναθεώρηση 11.4.2018, προσβάσιμο στην Αγγλική γλώσσα (αναμένεται όμως και η ανάρτηση μετάφρασης στην Ελληνική γλώσσα) σε: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=622227

καταγγελία που τον αφορά και στα στοιχεία του καταγγέλλοντος. Το δικαίωμα αυτό ερείδεται πρωτίστως στο άρθρο 12 του Ν. 2472/1997, αλλά και στις διατάξεις για την πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα (άρθρο 5 παρ. 1-3 του Κ.Δ.Διαδ). Επομένως, ο καταγγελλόμενος είναι ένας από τους νόμιμους και πιθανούς αποδέκτες της καταγγελίας κατά την έννοια του άρθρου 11 παρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 στοιχ. ι' του Ν. 2472/1997 (γεγονός που θα μπορούσε να δικαιολογήσει και την απαλλαγή από την υποχρέωση ενημέρωσης, πρβλ. άρθρο 4 της υπ' αριθ. 1/1999 Κανονιστικής Πράξης της Αρχής). Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να πραγματοποιείται σχετική ενημέρωση στον καταγγέλλοντα τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο τελευταίος υποβάλλει την καταγγελία του. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να πραγματοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 της υπ' αριθ. 1/1999 Κανονιστικής Πράξης της Αρχής, όπως α) με ειδική και σαφή επισήμανση στο πρότυπο έντυπο της καταγγελίας, β) με ανάρτηση ευδιάκριτης προειδοποιητικής ανακοίνωσης στο χώρο/γραφείο υποβολής της καταγγελίας, γ) με ειδική, σαφή και ευδιάκριτη επισήμανση στο διαδικτυακό τόπο (ιστοσελίδα) της κάθε δημόσιας υπηρεσίας, ιδίως εάν προβλέπεται και ηλεκτρονική υποβολή καταγγελιών. Παράλληλα, ο καταγγέλλων, ο οποίος δεν επιθυμεί να αποκαλυφθούν τα στοιχεία του στον καταγγελλόμενο, θα πρέπει εξ αρχής να επικαλείται εγγράφως τους λόγους, που δικαιολογούν την ικανοποίηση αυτού του αιτήματος, ώστε τούτο να εξετάζεται επικαίρως από τη δημόσια υπηρεσία."

21. Κατά την διεξαγωγή των τριών ενημερωτικών σεμιναρίων προς υπαλλήλους της Περιφέρειας Αττικής, ο Περιφερειακός Συμπαράστατης του Πολίτη και της Επιχείρησης έλαβε κατ' επανάληψη ερωτήματα σε σχέση με την υποχρέωση ή μη των υπηρεσιών της Περιφέρειας να διαβιβάζουν αντίγραφα καταγγελιών στους καταγγελλόμενους, όταν οι τελευταίοι υποβάλλουν αίτημα χορήγησης των καταγγελιών. Η σταθερή απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι αυτή που περιλαμβάνεται στην ιστοσελίδα της Αρχής¹⁶ και η οποία εξακολουθεί να ισχύει και υπό το καθεστώς του ΓΚΠΔ: ο κανόνας είναι ότι ο καταγγελλόμενος – φυσικό πρόσωπο έχει δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα που τον αφορούν, άρα έχει δικαίωμα να λάβει αντίγραφο της καταγγελίας (άρθρο 12 Ν.2472/1997). Μοναδική εξαίρεση προβλέπεται για την περίπτωση που ο καταγγέλλων προβάλλει ο ίδιος μια έγγραφη και τεκμηριωμένη αντίρρηση - εναντίωση (άρθρο 13 Ν.2472/1997, άρθρο 21 ΓΚΠΔ) προβάλλοντας λόγους που αφορούν την προσωπική κατάστασή του, για τους οποίους δεν επιθυμεί την χορήγηση των δεδομένων του στον καταγγελλόμενο, λόγοι που, κατά την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι:

¹⁶ Βλ. τις σχετικές ερωτήσεις και απαντήσεις που έχει δημοσιεύσει η Αρχή στην ιστοσελίδα της:
http://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33,126895&_dad=portal&_schema=PORTAL#6

"6. Επιτρέπεται η πρόσβαση του καταγγελλομένου στα στοιχεία του καταγγέλλοντος;

Ναι, η πρόσβαση επιτρέπεται εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- όταν υπάρχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή εξακρίβωσης ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων*
- όταν το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου*
- όταν παραβιάζεται απόρρητο, προβλεπόμενο από ειδικές διατάξεις*
- όταν η πρόσβαση είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα της υπόθεσης σχετικά με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης*
- όταν υπάρχουν ειδικές διατάξεις που επιβάλλουν απόλυτη ή μερική τήρηση μυστικότητας*
- όταν η γνωστοποίηση των στοιχείων του καταγγέλλοντος δύναται να απειλήσει το υπέρτατο έννομο αγαθό της ζωής του."*

Σύμφωνα με αυτή την ανάλυση, ειδικά στο πλαίσιο της προβολής αντιρρήσεων εκ μέρους του καταγγέλλοντος, μόνο η απόδειξη λόγων που σχετίζονται με το "υπέρτατο έννομο αγαθό της ζωής του" μπορεί να στοιχειοθετήσει πράγματι λόγο άρνησης χορήγησης των στοιχείων του καταγγέλλοντος στον καταγγελλόμενο. Οι υπόλοιποι λόγοι σχετίζονται ευθέως με διατάξεις υπέρ του δημοσίου συμφέροντος (εκτός από τον αποκλεισμό λόγω ιδιωτικής – οικογενειακής ζωής που όμως δεν καταλαμβάνει και τα ίδια τα ονομαστικά στοιχεία του καταγγέλλοντος). Τέτοια απόδειξη δύναται να προκύπτει με προσκόμιση αντιγράφου προηγούμενης βίαιης διένεξης από βιβλίο αδικημάτων και συμβάντων Αστυνομικού Τμήματος της περιοχής ή με προσκόμιση αντιγράφου δικαστικής απόφασης ασφαλιστικών μέτρων. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, αυτά τα συμπεράσματα θα πρέπει να περιληφθούν στον Κώδικα Δεοντολογίας Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

22. Ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων πρέπει να διενεργείται με κάθε δυνατό τρόπο κατά το στάδιο της συλλογής των δεδομένων, ακόμη κι όταν αυτή γίνεται με τη λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (με

ευδιάκριτες πινακίδες που περιλαμβάνουν τα στοιχεία του άρθρου 13 του ΓΚΠΔ) ή όταν επισκέπτεται τον διαδικτυακό τόπο της Περιφέρειας Αττικής, με σχετική μνεία στους "όρους χρήσης" της.

3. Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας

23. Σε αρκετές περιπτώσεις που καταγράφηκαν και στη χαρτογράφηση, υπάρχουν βάσεις δεδομένων που τηρούνται από Υπουργεία (ενδεχομένως και από άλλες οντότητες, όπως ν.π.δ.δ. ή και ευρωπαϊκές υπηρεσίες), στα οποία έχουν πρόσβαση υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής, οι οποίες συμβάλλουν στην διαμόρφωση του περιεχομένου.

24. Στο άρθρο 26 («Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας») του ΓΚΠΔ αναφέρεται ότι αν υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να καθίσταται σαφές από την «συμφωνία» ανάμεσα στους περισσότερους υπεύθυνους επεξεργασίας με διαφανή τρόπο, η ευθύνη καθενός και ο τρόπος με τον οποίο τα υποκείμενα μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους. Ωστόσο, στην ίδια διάταξη αναφέρεται ότι δεν είναι απαραίτητη τέτοια συμφωνία όταν οι αρμοδιότητες καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία. Ενώ οι αρμοδιότητες στην περίπτωση των Υπουργείων, ν.π.δ.δ. και Περιφέρειας Αττικής καθορίζονται από την νομοθεσία, δεν έχουν καταγραφεί στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής όλες οι περιπτώσεις κρατικών βάσεων δεδομένων στις οποίες έχουν πρόσβαση οι υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής.

25. Για παράδειγμα, ενώ για την Δ/νση Αλιείας ο Οργανισμός αναφέρει ότι υπάρχει «άσκηση αρμοδιοτήτων στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης και Καταγραφής Αλιευτικών Δραστηριοτήτων» (άρθρο 61, παρ. 3, XXI), στην αντίστοιχη περίπτωση της Δ/νσης Παιδείας ο Οργανισμός δεν αναφέρει για την πρόσβαση στην βάση δεδομένων μαθητών για τις μετακινήσεις τους προς και από τα σχολεία τους.

26. Αυτό το κενό διαφάνειας θα πρέπει να καλυφθεί με την ορθή συμπλήρωση του «Αρχείου δραστηριοτήτων επεξεργασίας» (άρθρο 30), στο οποίο οι υπηρεσίες πρέπει να διευκρινίσουν και τον ρόλο της Περιφέρειας ως «από κοινού υπεύθυνου επεξεργασίας» στην περίπτωση που συμμετέχουν στην διαμόρφωση του περιεχομένου κρατικών βάσεων δεδομένων.

4. Εκτελούντες την επεξεργασία

27. Στις περιπτώσεις που η Περιφέρεια Αττικής έχει αναθέσει σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό της (outsourcing), θα πρέπει να επανεξεταστούν όλες

ανεξαιρέτως οι σχετικές πράξεις ανάθεσης (συμβάσεις) και να προστεθούν σε αυτές παραρτήματα συμμόρφωσης προς το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ. Επισημάνθηκε και ανωτέρω, ειδικά στην περίπτωση της Δ/σης Μισθοδοσίας, ποια είναι τα νέα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε αυτά τα παραρτήματα των συμβάσεων. Οι υπηρεσίες θα πρέπει να κληθούν να καταρτίσουν αυτά τα παραρτήματα σύμφωνα με το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ και να προσκαλέσουν τους εκτελούντες την επεξεργασία να προσυπογράψουν την προσθήκη των παραρτημάτων. Επίσης, οι εκτελούντες την επεξεργασία θα πρέπει να κληθούν κοινοποιήσουν στην Περιφέρεια Αττικής την τήρηση Αρχείου δραστηριοτήτων επεξεργασιών που έχουν εκπονήσει κατά το άρθρο 30 του ΓΚΠΔ, εφόσον βεβαίως υπέχουν αυτή την υποχρέωση.

5. Αρχείο δραστηριοτήτων επεξεργασίας

28. Η πρωταρχική, ουσιαστικά, διοικητική υποχρέωση που υπέχει η Περιφέρεια Αττικής με τον ΓΚΠΔ αποτυπώνεται στο άρθρο 30 αυτού και αφορά την σύνταξη ενός «Αρχείου δραστηριοτήτων επεξεργασίας». Το εν λόγω «Αρχείο» αποτελεί έναν έγγραφο κατάλογο όλων των υπηρεσιών της Περιφέρειας Αττικής, με μνεία στοιχείων για κάθε «σύστημα αρχειοθέτησης» και για κάθε "αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" που διενεργεί.

29. Σύμφωνα με το άρθρο 30, τα στοιχεία που πρέπει να τηρούνται στο «Αρχείο» είναι τα εξής:

α) το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας και, κατά περίπτωση, του από κοινού υπευθύνου επεξεργασίας, του εκπροσώπου του υπευθύνου επεξεργασίας και του υπευθύνου προστασίας δεδομένων,

β) τους σκοπούς της επεξεργασίας,

γ) περιγραφή των κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων και των κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

δ) τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους πρόκειται να γνωστοποιηθούν ή γνωστοποιήθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, περιλαμβανομένων των αποδεκτών σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς,

ε) όπου συντρέχει περίπτωση, τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων του προσδιορισμού της εν λόγω τρίτης χώρας ή του διεθνούς οργανισμού και, σε περίπτωση διαβιβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 49 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, της τεκμηρίωσης των κατάλληλων εγγυήσεων,

στ) όπου είναι δυνατό, τις προβλεπόμενες προθεσμίες διαγραφής των διάφορων κατηγοριών δεδομένων,

ζ) όπου είναι δυνατό, γενική περιγραφή των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1.

30. Επομένως, για την εκπλήρωση του άρθρου 30 του ΓΚΠΔ, θα πρέπει να ζητηθεί από κάθε οργανική μονάδα του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας να συμπληρώσει έναν σχετικό πίνακα και η συλλογή του συνόλου των πινάκων να αποτελέσει το ενιαίο «Αρχείο δραστηριοτήτων επεξεργασιών» της Περιφέρειας Αττικής. Στο σημείο αυτό παρατίθεται ένα υπόδειγμα για το πώς θα πρέπει να είναι ο πίνακας που θα συμπληρωθεί από τον προϊστάμενο κάθε οργανικής μονάδας:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ...

ΤΜΗΜΑ ....

Υπεύθυνος: ...

Αριθμός τηλεφώνου:

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

Θέμα: ΑΡΧΕΙΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΥ 30 ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 2016/679

A. Τήρηση Συστήματος Αρχαιοθέτησης: «...»

Χειριστής/χειριστές: ....

1. Σκοπός επεξεργασίας:

Εκπλήρωση των κατά νόμο υποχρεώσεων της υπηρεσίας, σύμφωνα με το

άρθρο ... του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής.

(Σημείωση: το πρωτόκολλο της υπηρεσίας δεν αποτελεί από μόνο του "σύστημα αρχειοθέτησης" κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 6 ΓΚΠΔ, διότι δεν αποτελεί από μόνο του "σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διαρθρωμένο με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια". Σύστημα αρχειοθέτησης αποτελούν οι φάκελοι κατηγοριών υπαλλήλων, πολιτών, επαγγελματιών, υποψηφίων σε εξετάσεις, πολιτών αιτούντων αδειοδοτήσεις, φυσικών προσώπων προμηθευτών κ.τ.λ. που τηρούνται στις υπηρεσίες, διότι περιλαμβάνουν δεδομένα φυσικών προσώπων ταξινομημένα με γνώμονα το ονοματεπώνυμο τους.)

2. Περιγραφή των κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων

Στο σύστημα αρχειοθέτησης καταχωρίζονται οι εξής κατηγορίες υποκειμένων των δεδομένων:

(α) .....

(β) .....

(γ) .....

(Εν δυνάμει "κατηγορίες υποκειμένων δεδομένων" είναι π.χ.:

(α) πολίτες,

(β) υπάλληλοι,

(γ) υποψήφιοι,

(δ) επαγγελματίες.

Υπενθυμίζεται ότι υποκείμενα των δεδομένων είναι μόνον φυσικά πρόσωπα, όχι εταιρίες, επιχειρήσεις, ιδρύματα, σωματεία, τα οποία είναι νομικά πρόσωπα και οι πληροφορίες τους δεν εμπίπτουν στην έννοια "δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα").

3. Περιγραφή των κατηγοριών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Στο σύστημα αρχειοθέτησης περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

(α) .....

(β) .....

(γ) .....

(Εν δυνάμει "κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" είναι π.χ.:

(α) αίτημα για πληροφόρηση/έλεγχο/ενάσκηση δικαιώματος/ενάσκηση αρμοδιότητας, (β) ονοματεπώνυμο, (γ) διεύθυνση κατοικίας, (δ) αριθμός φορολογικού μητρώου, (ε) αριθμός τηλεφώνου, (στ) αριθμός μητρώου κοινωνικής ασφάλισης, (ζ) διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, (η) ημερομηνία γέννησης, αριθμός ταυτότητας, (θ) πτυχίο ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος, (ι) βεβαιώσεις, ιατρικές γνωματεύσεις, (ια) διεύθυνση επαγγελματικής δραστηριότητας, (ιβ) ειδικότητα, υπηρεσιακός βαθμός, (ιγ) έκθεση αξιολόγησης, (ιδ) βαθμολογία σε εξετάσεις ή σε αξιολόγηση, (ιε) άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, (ιστ') ανάκληση, (ιζ') πράξη επιβολής κύρωσης, (ιθ') άδεια από την εργασία, (κ) οικογενειακή κατάσταση).

4. Κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους πρόκειται να γνωστοποιηθούν ή γνωστοποιήθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, περιλαμβανομένων των αποδεικτών σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανώσεις

α)...

β)...

γ)...

(Σημειωτέον: κατά το άρθρο 4 αρ. 9 του ΓΚΠΔ, ως «αποδέκτης» ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, στα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι. Ωστόσο, οι δημόσιες αρχές που ενδέχεται να λάβουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους δεν θεωρούνται ως αποδέκτες: η επεξεργασία των δεδομένων αυτών από τις εν λόγω δημόσιες αρχές πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας. Ως εκ τούτου, ως «κατηγορίες αποδεκτών» μπορούν να αναφερθούν κατά περίπτωση:

(α) πολίτες που έχουν υποβάλει αίτημα πρόσβασης στα έγγραφα που περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονται και οι καταγγελλόμενοι πολίτες¹⁷, (β) νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, κ.α., ενώ ενδέχεται το συγκεκριμένο πεδίο να παραμένει και κενό, σε περίπτωση που δεν υφίστανται αποδέκτες).

¹⁷ Απόφαση 73/2010 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα: "Κάθε Δημόσια υπηρεσία, η οποία είναι αρμόδια να εξετάζει καταγγελίες, διαβιβάζει κατά κανόνα αντίγραφα των καταγγελιών αυτών στους καταγγελλομένους, ώστε οι τελευταίοι να λάβουν γνώση και να εκθέσουν τις απόψεις τους. Η διαβίβαση αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο της αρμοδιότητας κάθε υπηρεσίας και της ανάγκης για την ορθή διερεύνηση της υπόθεσης. Η διοικητική αυτή πρακτική αποτελεί κοινή γνώση του επιμελούς πολίτη. Συγκεκριμένα, ο καταγγέλλων οφείλει να γνωρίζει ότι ο καταγγελλόμενος έχει, πλην νομίμων εξαιρέσεων, δικαίωμα πρόσβασης στην καταγγελία που τον αφορά και στα στοιχεία του καταγγέλλοντος. Το δικαίωμα αυτό ερείδεται πρωτίστως στο άρθρο 12 του Ν. 2472/1997, αλλά και στις διατάξεις για την πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα (άρθρο 5 παρ. 1-3 του Κ.Δ.Διαδ). Επομένως, ο καταγγελλόμενος είναι ένας από τους νόμιμους και πιθανούς αποδέκτες της καταγγελίας κατά την έννοια του άρθρου 11 παρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 στοιχ. ι' του Ν. 2472/1997 (γεγονός που θα μπορούσε να δικαιολογήσει και την απαλλαγή από την υποχρέωση ενημέρωσης, πρβλ. άρθρο 4 της υπ' αριθ. 1/1999 Κανονιστικής Πράξης της Αρχής)."

5. Διαβιβάσεις δεδομένων σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή οργανισμό

Τα ανωτέρω δεδομένα διαβιβάζονται από την Περιφέρεια στις εξής τρίτες χώρες (χώρες εκτός Ε.Ε.):

(α)...

(β)....

Τα ανωτέρω δεδομένα διαβιβάζονται από την Περιφέρεια στους εξής διεθνείς οργανισμούς:

(α)...

(β)...

(Σημειωτέον: σε περίπτωση που τα δεδομένα διαβιβάζονται σε χώρες εντός της Ε.Ε., αρκεί η μνεία των αντίστοιχων υπηρεσιών στους «αποδέκτες». Σε περίπτωση που τα δεδομένα διαβιβάζονται σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κτλ, μαζί με την μνεία του διεθνούς οργανισμού θα πρέπει να αναφέρεται με σαφήνεια και η υπηρεσία του προς την οποία αποστέλλονται τα δεδομένα, καθώς και πλήρη στοιχεία επικοινωνίας της για τους ενδιαφερόμενους. Εφόσον η διαβίβαση γίνεται σε τρίτη χώρα, πρέπει να μνημονεύονται και οι εγγυήσεις που έχουν ληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 1 εδάφιο β' του ΓΚΠΔ).

6. Προθεσμίες διαγραφής δεδομένων

Σύμφωνα με την νομοθεσία, προβλέπονται / δεν προβλέπονται ειδικές προθεσμίες για την διαγραφή των δεδομένων / την καταστροφή των φακέλων.

[Σε περίπτωση που προβλέπονται προθεσμίες:]

Συγκεκριμένα, τα δεδομένα καταστρέφονται από την υπηρεσία εντός ... ετών, προθεσμία που εκκινεί από .... (γεγονός).

[Σε περίπτωση που δεν προβλέπονται προθεσμίες]

Τα δεδομένα διατηρούνται καθ' όλη την διάρκεια κατά την οποία μπορούν να προβληθούν ένδικες αξιώσεις εις βάρος της Περιφέρειας Αττικής.

7.Τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας

[Σύμφωνα με το άρθρο 32 του ΓΚΠΔ, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις, το

κόστος εφαρμογής και τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση:

- α) της ψευδωνυμοποίησης και της κρυπτογράφησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- β) της δυνατότητας διασφάλισης του απορρήτου, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της αξιοπιστίας των συστημάτων και των υπηρεσιών επεξεργασίας σε συνεχή βάση,
- γ) της δυνατότητας αποκατάστασης της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε εύθετο χρόνο σε περίπτωση φυσικού ή τεχνικού συμβάντος,
- δ) διαδικασίας για την τακτική δοκιμή, εκτίμηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των τεχνικών και των οργανωτικών μέτρων για τη διασφάλιση της ασφάλειας της επεξεργασίας.

Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής, θα πρέπει στο οικείο σημείο του Αρχείου δραστηριοτήτων επεξεργασίας να μνημονευθεί το καθήκον εχεμύθειας που προβλέπεται από τον Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και από το περιεχόμενο των σχετικών συμβάσεων έτερων εργαζομένων και συνεργατών που δεν εμπίπτουν σε αυτές τις διατάξεις εχεμύθειας ευθέως.

[Εάν η υπηρεσία τηρεί και άλλα "συστήματα αρχειοθέτησης", προσθέτει κι άλλους τίτλους με το ανωτέρω περιεχόμενο: Β. Τήρηση Συστήματος Αρχαιοθέτησης "...", κ.ο.κ.].

B. Αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: "..."

[Εάν εκτός από το "σύστημα αρχειοθέτησης", η υπηρεσία προβαίνει και σε κάποια αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως είναι π.χ. η διαδικτυακή υποδοχή καταγγελιών, η ηχογράφηση επικοινωνιών πολιτών, η διεξαγωγή εξετάσεων με χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, η λειτουργία κλειστού συστήματος τηλεόρασης για την παρακολούθηση της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις, η καταγραφή κίνησης οχημάτων κ.τ.λ., τότε πρέπει να συμπληρώσει τα αντίστοιχα πεδία και για αυτή την αυτοματοποιημένη επεξεργασία. Για κάθε πεδίο ισχύουν οι οδηγίες συμπλήρωσης που έχουν εκτεθεί και παραπάνω.]

1. Σκοπός επεξεργασίας:

Εκπλήρωση των κατά νόμο υποχρεώσεων της υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο ... του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής.

2. Περιγραφή των κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων

Κατά την αυτοματοποιημένη επεξεργασία καταχωρίζονται οι εξής κατηγορίες υποκειμένων των δεδομένων:

(α) .....

(β) .....

(γ) .....

3. Περιγραφή των κατηγοριών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Κατά την αυτοματοποιημένη επεξεργασία συλλέγονται οι εξής κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

(α) .....

(β) .....

(γ) .....

4. Κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους πρόκειται να γνωστοποιηθούν ή γνωστοποιήθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα περιλαμβανομένων των αποδεικτών σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανώσεις

α)...

β)...

γ)...

5. Διαβιβάσεις δεδομένων σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή οργανισμό

Τα ανωτέρω δεδομένα διαβιβάζονται από την Περιφέρεια στις εξής τρίτες χώρες (χώρες εκτός Ε.Ε.):

(α)...

(β)....

Τα ανωτέρω δεδομένα διαβιβάζονται από την Περιφέρεια στους εξής διεθνείς οργανισμούς:

(α)...

(β)...

6. Προθεσμίες διαγραφής δεδομένων

Σύμφωνα με την νομοθεσία, προβλέπονται / δεν προβλέπονται ειδικές προθεσμίες για την διαγραφή των δεδομένων / την καταστροφή των φακέλων. Ειδικότερα:

.....

7.Τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας

.....

Ο/Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/-Η

6. Ασφάλεια της επεξεργασίας

31. Στο άρθρο 32 του ΓΚΠΔ (“Ασφάλεια επεξεργασίας”) γίνεται αναφορά σε μέτρα ασφαλείας που οφείλει να λάβει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ανάλογα με την επικινδυνότητα των δεδομένων.

32. Όσον αφορά τις αυτοματοποιημένες επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα εν λόγω μέτρα ασφαλείας πρέπει να εκτιμηθούν από τους αρμόδιους υπαλλήλους της Δ/σης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (άρθρο 32 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας).

33. Σε επίπεδο διοικητικών μέτρων, το άρθρο 32 παρ. 4 ΓΚΠΔ ορίζει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας [και ο εκτελών την επεξεργασία] λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί υπό την εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία το οποίο έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα επεξεργάζεται μόνο κατ' εντολή του υπευθύνου επεξεργασίας, εκτός εάν υποχρεούται προς τούτο από το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους. Αυτό σημαίνει ότι κάθε εργαζόμενος στην Περιφέρεια Αττικής πρέπει να τεκμηριώνεται ότι επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα στο πλαίσιο των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί. Η συμμόρφωση προς την διάταξη αυτή μπορεί να επιτευχθεί με την τήρηση των οριζόμενων ανωτέρω υπό “Προστασία των δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό και εξ ορισμού”, δηλαδή με τον καθορισμό συγκεκριμένων υπευθύνων για τον χειρισμό κατηγοριών “συστημάτων αρχειοθέτησης” και “αυτοματοποιημένων επεξεργασιών

προσωπικών δεδομένων” και την γνωστοποίηση των χειριστών αυτών στο “Αρχείο δραστηριοτήτων επεξεργασίας”.

7. Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων στο υποκείμενο των δεδομένων

34. Σύμφωνα με το άρθρο 33 του ΓΚΠΔ Σε περίπτωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας γνωστοποιεί αμελλητί και, αν είναι δυνατό, εντός 72 ωρών από τη στιγμή που αποκτά γνώση του γεγονότος την παραβίαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων, εκτός εάν η παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν ενδέχεται να προκαλέσει κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων. Όταν η γνωστοποίηση στην εποπτική αρχή δεν πραγματοποιείται εντός 72 ωρών, συνοδεύεται από αιτιολόγηση για την καθυστέρηση. Κατά την παρ. 2, ο εκτελών την επεξεργασία ενημερώνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας αμελλητί, μόλις αντιληφθεί παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

35. Το άρθρο περιλαμβάνει και τα στοιχεία που πρέπει να περιέχει η γνωστοποίηση. Σε έναν μεγάλο οργανισμό όπως είναι η Περιφέρεια Αττικής, για την διαπίστωση της παραβίασης και την τήρηση της υποχρέωσης γνωστοποίησης στην Αρχή πρέπει να οργανωθεί ένα σύστημα εσωτερικής ειδοποίησης. Κάθε υπάλληλος ή άλλο πρόσωπο που εντοπίσει μια παραβίαση δεδομένων θα πρέπει να υποχρεωθεί με βάση εσωτερική διαδικασία να το γνωστοποιήσει στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων, ώστε αυτός στην συνέχεια να ενημερώσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας και να εκπληρωθεί η υποχρέωση γνωστοποίησης στην Αρχή.

Η γνωστοποίηση κατ' ελάχιστο:

- α) περιγράφει τη φύση της παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι δυνατό, των κατηγοριών και του κατά προσέγγιση αριθμού των επηρεαζόμενων υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και των κατηγοριών και του κατά προσέγγιση αριθμού των επηρεαζόμενων αρχείων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- β) ανακοινώνει το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου προστασίας δεδομένων ή άλλου σημείου επικοινωνίας από το οποίο μπορούν να ληφθούν περισσότερες πληροφορίες,
- γ) περιγράφει τις ενδεχόμενες συνέπειες της παραβίασης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

- δ) περιγράφει τα ληφθέντα ή τα προτεινόμενα προς λήψη μέτρα από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για την αντιμετώπιση της παραβίασης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και, όπου ενδείκνυται, μέτρα για την άμβλυση ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών της.

Κατά την παρ. 4, σε περίπτωση που και εφόσον δεν είναι δυνατόν να παρασχεθούν οι πληροφορίες ταυτόχρονα, μπορούν να παρέχονται σταδιακά χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Κατά την παρ. 5, Ο υπεύθυνος επεξεργασίας “τεκμηριώνει” κάθε παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δηλαδή καταγράφει τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν την παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τις συνέπειες και τα ληφθέντα διορθωτικά μέτρα. Η εν λόγω τεκμηρίωση επιτρέπει στην Αρχή να επαληθεύει τη συμμόρφωση προς το παρόν άρθρο.

36. Επιπλέον, κατά το άρθρο 34 του ΓΚΠΔ όταν η παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενδέχεται να θέσει σε υψηλό κίνδυνο τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ανακοινώνει αμελλητί την παραβίαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο ίδιο υποκείμενο των δεδομένων. Αυτό σημαίνει ότι σε αυτές τις σημαντικές περιπτώσεις παραβιάσεων, η Περιφέρεια Αττικής πρέπει να αμοινώσει στο υποκείμενο των δεδομένων με σαφήνεια η φύση της παραβίασης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και περιέχονται τουλάχιστον οι πληροφορίες και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 3 στοιχεία β), γ) και δ).

Ωστόσο, κατά την παρ. 3 του άρθρου 34 ορίζεται ότι η ανακοίνωση στο υποκείμενο των δεδομένων δεν απαιτείται, εάν πληρείται οποιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ο υπεύθυνος επεξεργασίας εφάρμοσε κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προστασίας, και τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν στα επηρεαζόμενα από την παραβίαση δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κυρίως μέτρα που καθιστούν μη κατανοητά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε όσους δεν διαθέτουν άδεια πρόσβασης σε αυτά, όπως η κρυπτογράφηση,
- β) ο υπεύθυνος επεξεργασίας έλαβε στη συνέχεια μέτρα που διασφαλίζουν ότι δεν είναι πλέον πιθανό να προκύψει ο αναφερόμενος στην παράγραφο 1 υψηλός κίνδυνος για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων,

γ) προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες. Στην περίπτωση αυτή, γίνεται αντ' αυτής δημόσια ανακοίνωση ή υπάρχει παρόμοιο μέτρο με το οποίο τα υποκείμενα των δεδομένων ενημερώνονται με εξίσου αποτελεσματικό τρόπο.

37. Αυτές οι υποχρεώσεις επιβάλλουν οπωσδήποτε την διαμόρφωση μιας εσωτερικής διαδικασίας που πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο Πολιτικής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων στην Περιφέρεια Αττικής. Εισηγητής σε συμβουλευτικό επίπεδο, μιας τέτοιας Πολιτικής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων θα πρέπει να είναι ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων που θα οριστεί για την Περιφέρεια Αττικής.

8. Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων

38. Η γενικότερη λογική του ΓΚΠΔ είναι η κατάργηση των διαδικασιών αδειοδότησης από την Αρχή Δεδομένων και ο περιορισμός των γνωστοποιήσεων συμβάντων στα απολύτως αναγκαία. Στο πλαίσιο αυτό, για τις πιο "επικίνδυνες" διαδικασίες, δεν απαιτείται πλέον λήψη άδειας από την Αρχή, αλλά η διεξαγωγή μιας διαδικασίας που φέρει τον τίτλο "**Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων**".

39. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ΓΚΠΔ, όταν ένα είδος επεξεργασίας, ιδίως με χρήση νέων τεχνολογιών και συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διενεργεί, πριν από την επεξεργασία, εκτίμηση των επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε μία εκτίμηση μπορεί να εξετάζεται ένα σύνολο παρόμοιων πράξεων επεξεργασίας οι οποίες ενέχουν παρόμοιους υψηλούς κινδύνους. Εάν έχει οριστεί υπεύθυνος προστασίας δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί τη γνώμη του κατά τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων.

40. Τέτοιες κατηγορίες "επικίνδυνων" επεξεργασιών προσωπικών δεδομένων στην Περιφέρεια Αττικής είναι εκείνες που αφορούν εξεταστικές διαδικασίες που διενεργούνται με χρήση λογισμικού. Μια άλλη κατηγορία επικινδυνότητας είναι η περίπτωση κατά την οποία η Περιφέρεια Αττικής έχει εγκαταστήσει ένα σύστημα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV) που καταγράφει ή και απλά παρακολουθεί την διέλευση φυσικών προσώπων από συγκεκριμένους χώρους. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις, θα πρέπει να διενεργηθεί "εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων. Στην παρ. 3 του άρθρου 35 αναφέρονται ενδεικτικές κατηγορίες

επεξεργασιών στις οποίες απαιτείται "ιδίως" η εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων:

- α) συστηματικής και εκτενούς αξιολόγησης προσωπικών πτυχών σχετικά με φυσικά πρόσωπα, η οποία βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, και στην οποία βασίζονται αποφάσεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα σχετικά με το φυσικό πρόσωπο ή ομοίως επηρεάζουν σημαντικά το φυσικό πρόσωπο,
- β) μεγάλης κλίμακας επεξεργασίας των ειδικών κατηγοριών δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 10 ή
- γ) συστηματικής παρακολούθησης δημοσίως προσβάσιμου χώρου σε μεγάλη κλίμακα.

Το περιεχόμενο της εκτίμησης αντικτύπου περιέχει τουλάχιστον:

- α) συστηματική περιγραφή των προβλεπόμενων πράξεων επεξεργασίας και των σκοπών της επεξεργασίας, περιλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας,
- β) εκτίμηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας των πράξεων επεξεργασίας σε συνάρτηση με τους σκοπούς,
- γ) εκτίμηση των κινδύνων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και
- δ) τα προβλεπόμενα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων, περιλαμβανομένων των εγγυήσεων, των μέτρων και μηχανισμών ασφάλειας, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και να αποδεικνύεται η συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων.

41. Πάντως, κατά την παρ. 10 του άρθρου 35, όταν η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων διενεργείται βάσει νομικής υποχρέωσης που έχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή για την εκπλήρωση δημόσιου καθήκοντος από δημόσια αρχή (όπως κατά κανόνα θα είναι οι επεξεργασίες που διενεργεί η Περιφέρεια Αττικής), επιβαλλόμενη από το εθνικό ή ευρωπαϊκό δίκαιο, το εν

λόγω δίκαιο ρυθμίζει την εκάστοτε συγκεκριμένη πράξη επεξεργασίας ή σειρά πράξεων και έχει διενεργηθεί ήδη εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων ως μέρος γενικής εκτίμησης αντικτύπου στο πλαίσιο της έγκρισης της εν λόγω νομικής βάσης, δεν απαιτείται εκτίμηση αντικτύπου.

6. Ορισμός Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων

42. Σύμφωνα με το άρθρο 37 του ΓΚΠΔ, εφόσον η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων διενεργείται από δημόσια αρχή, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ορίζει ένα πρόσωπο ως Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων. Στην έννοια της δημόσιας αρχής περιλαμβάνονται και οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με την σχετική ανάλυση των Κατευθυντήριων Οδηγιών της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 για τον ρόλο του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων¹⁸. Ο ΥΠΔ επιλέγεται βάσει των επαγγελματικών προσόντων του και ιδίως βάσει της εμπειρογνωσίας τους στον τομέα του δικαίου και των πρακτικών της προστασίας προσωπικών δεδομένων και μπορεί να αποτελεί είτε μέλος του προσωπικού του υπεύθυνου επεξεργασίας είτε να ασκεί τα καθήκοντά του βάσει σύμβασης παροχής υπηρεσιών. Ενδεικνύεται αρχικά η κυκλοφορία μιας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον η Περιφέρεια Αττικής μπορεί να ορίσει ως ΥΠΔ ένα από τα υπάρχοντα μέλη του προσωπικού της. Παρατίθεται σχετικό υπόδειγμα πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Βαθμός Διαβάθμισης : Αδιαβάθμητο
Βαθμός Προτεραιότητας : Επείγον
Χρόνος Διατήρησης : Τριετία

Αθήνα, ... Μαΐου 2018

ΠΡΟΣ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

¹⁸ Κατευθυντήριες Οδηγίες για τον ρόλο του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων, 2017, διαθέσιμες σε: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=612048

ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΤΜΗΜΑ ΜΟΝΙΜΟΥ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΚΟΙΝ:

Γραφείο Εκτελεστικού Γραμματέα

- ΘΕΜΑ : Ορισμό Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων (Data Protection Officer (Data Protection Officer - DPO) της Περιφέρειας Αττικής σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων [ΕΕ 2016/679]

Σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2016/679 της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), η Περιφέρεια Αττικής υποχρεούται να ορίσει Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (Data Protection Officer - DPO).

Ο ορισμός του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων είναι υποχρεωτικός όταν η επεξεργασία διενεργείται από Δημόσια Αρχή ή Δημόσιο φορέα.

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων διορίζεται βάσει επαγγελματικών προσόντων και ιδίως, βάσει της εμπειρογνωσίας που διαθέτει στον τομέα του δικαίου και των πρακτικών περί προστασίας δεδομένων, καθώς και βάσει της ικανότητας εκπλήρωσης των καθηκόντων του.

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων μπορεί να είναι μέλος του προσωπικού του φορέα μας ή να ασκεί τα καθήκοντά του βάσει Σύμβασης Παροχής Υπηρεσιών.

Εν συνέχεια, παραθέτουμε την περιγραφή της θέσης, τα καθήκοντα και τα προσόντα που αφορούν τη θέση του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων.

I. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΣΗΣ

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων προάγει την κουλτούρα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων εντός του φορέα. Ο ρόλος του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων είναι πρωτίστως συμβουλευτικός και υποστηρικτικός, αποτελεί εχέγγυο για την καλή εφαρμογή του Κανονισμού. Συνιστά ένα χρήσιμο θεσμό για την Περιφέρεια Αττικής και έχοντας ρόλο διαμεσολαβητή μπορεί να συμβάλει στη λογοδοσία και την

επικοινωνία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και να διαβουλεύεται όταν αυτό απαιτείται. Ένα ισχυρό πρόγραμμα συμμόρφωσης με τον εν θεμάτι Κανονισμό εποπτευόμενο από έναν κατάλληλο Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων, μπορεί να συμβάλει στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου παραβίασης προσωπικών δεδομένων και συνεπώς, στην αποφυγή προστίμων και λοιπών κυρώσεων, αξιώσεων αποζημίωσης από τα υποκείμενα των δεδομένων σε περίπτωση παραβίασης των δεδομένων τους.

3 Συγκεκριμένα:

1. Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων συμμετέχει, δεόντως και εγκαίρως, σε όλα τα ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ασκεί τα καθήκοντά του έχοντας τους απαραίτητους πόρους για την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων και πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και σε πράξεις επεξεργασίας, καθώς και πόρους απαραίτητους για τη διατήρηση της εμπειρογνωσίας του.

3. Η Περιφέρεια Αττικής διασφαλίζει ότι ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων δεν λαμβάνει εντολές για την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων.

- Δεν απολύεται ούτε υφίσταται κυρώσεις από τον δήμο Αθηναίων, επειδή επιτέλεσε τα καθήκοντά του.

- Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων λογοδοτεί απευθείας στο ανώτατο διοικητικό επίπεδο του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία.

4. Τα υποκείμενα των δεδομένων μπορούν να επικοινωνούν με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων για κάθε ζήτημα σχετικό με την επεξεργασία των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα και με την άσκηση των δικαιωμάτων τους δυνάμει του εν θεμάτι Κανονισμού.

5. Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων δεσμεύεται από την τήρηση του απορρήτου ή της εμπιστευτικότητας σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του, σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του κράτους μέλους. 6. Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων μπορεί να επιτελεί και άλλα καθήκοντα και υποχρεώσεις όταν αυτά δεν συνεπάγονται σύγκρουση συμφερόντων.

II. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Για να γίνει πιο κατανοητός ο ρόλος του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων παραθέτουμε τα κάτωθι καθήκοντα:

- Να ενημερώνει και να συμβουλεύει τις αρμόδιες υπηρεσίες ή υπαλλήλους και συνεργάτες της Περιφέρειας για τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον εν θέματι 4 Κανονισμό και από άλλες διατάξεις της Ένωσης ή του κράτους μέλους σχετικά με την προστασία δεδομένων,
- Να παρακολουθεί την εσωτερική συμμόρφωση με τον εν θέματι κανονισμό, με άλλες διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του κράτους μέλους σχετικά με την προστασία δεδομένων και με τις πολιτικές του σε σχέση με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων της ανάθεσης αρμοδιοτήτων, της ευαισθητοποίησης και της κατάρτισης των υπαλλήλων που συμμετέχουν στις πράξεις επεξεργασίας, και των σχετικών ελέγχων,
- Να παρέχει συμβουλές όσον αφορά την εκτίμηση αντίκτυπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων και να παρακολουθεί την υλοποίησή της,
- Να συνεργάζεται με την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων,
- Να ενεργεί ως σημείο επικοινωνίας για την Αρχή για ζητήματα που σχετίζονται με την επεξεργασία και να πραγματοποιεί διαβουλεύσεις για οποιοδήποτε άλλο σχετικό θέμα. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων λαμβάνει δεόντως, υπόψη τον κίνδυνο που συνδέεται με τις πράξεις επεξεργασίας, συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας.

III. ΠΡΟΣΩΝΤΑ

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ορίζεται ιδίως, βάσει της εμπειρογνώσας του:

- α) στον τομέα του δικαίου και των πρακτικών περί προστασίας δεδομένων,
- β) στον τομέα δραστηριότητας της Περιφέρειας,

Σημειώνουμε ότι, ο εν θέματι Κανονισμός δεν θέτει κάποια υποχρεωτική απαίτηση για πιστοποίηση του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων, ούτε

καν ενθαρρύνει σχετική πιστοποίηση σε προαιρετική βάση. Με το παρόν έγγραφο, παρακαλούμε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας να προβείτε το συντομότερο δυνατόν στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να οριστεί Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων με σχετική Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από υπηρετούντες υπαλλήλους, με προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων ενδιαφέροντος επτά (7) ημερών τουλάχιστον, από την κοινοποίηση της Πρόσκλησης. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση επί των ανωτέρω εκτεθέντων

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

43. Στη συνέχεια, αφού συγκεντρωθούν οι εκδηλώσεις ενδιαφέροντος, η Περιφερειάρχης ορίζει το πρόσωπο το οποίο συγκεντρώνει τα αναφερόμενα από τον ΓΚΠΔ προσόντα ως Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων. Εάν κριθεί ότι από τα μέλη του υφιστάμενου ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας Αττικής που εξέφρασαν ενδιαφέρον δεν συγκεντρώνονται τα ανωτέρω προσόντα, τότε θα πρέπει να αναζητηθεί ενδιαφερόμενο πρόσωπο με σχετική διαδικασία για σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών (όπως αναφέρει το άρθρο 37 ΓΚΠΔ), πάλι κατόπιν δημοσίευσης αντίστοιχης πρόσκλησης ενδιαφέροντος που θα απευθύνεται όμως σε υποψηφίους που δεν αποτελούν μέλη του προσωπικού της Π.Αττικής.

VI. Προτάσεις και χρονοδιάγραμμα

Συνοψίζοντας τα ανωτέρω και ενόψει της καταληκτικής προθεσμίας της 25.5.2018, προτείνεται ο εξής οδικός χάρτης:

1. Απεύθυνση εγγράφου προς όλες τις οργανικές μονάδες της Περιφέρειας Αττικής να υποβάλλουν, κατά το παραπάνω υπόδειγμα, έγγραφο με θέμα «Αρχείο δραστηριοτήτων επεξεργασίας», εντός επτά (7) ημερών προς την Γενική Δ/νση Εσωτερικής Λειτουργίας. Στη συνέχεια, το σύνολο των εγγράφων αυτών θα πρέπει να εξεταστεί και να ενοποιηθεί ώστε να αποτελέσει το ενιαίο Αρχείο δραστηριοτήτων επεξεργασίας που οφείλει να τηρεί η Περιφέρεια Αττικής κατά το άρθρο 30 ΓΚΠΔ από τις 25.5.2018.
2. Απεύθυνση εγγράφου εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την θέση του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων, κατά το παραπάνω υπόδειγμα, ώστε να συγκεντρωθούν αιτήσεις ενδιαφερομένων

μελών του ανθρώπινου δυναμικού της Π.Αττικής, εντός επτά (7) ημερών προς την Γενική Δ/ση Εσωτερικής Λειτουργίας.

3. Διαβίβαση του παρόντος εγγράφου προς τους Γενικούς Διευθυντές ώστε έως τις 25.5.2018:

(α) να ενημερωθούν και να ενημερώσουν και τους λοιπούς εργαζόμενους της Π.Αττικής

(β) να αναφέρουν εγγράφως περιττά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από τις υπηρεσίες και τα οποία θα μπορούσαν να μη ζητούνται στην διοίκηση της Περιφέρειας.

(γ) να οριστούν με γραπτές πράξεις τα άτομα που θα είναι υπεύθυνα πρόσβασης στα «συστήματα αρχειοθέτησης» που περιλαμβάνει η χαρτογράφηση.

(δ) να επανεξεταστούν συμβάσεις που υπάρχουν με εξωτερικούς συνεργάτες που έχουν αναλάβει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό της Π.Αττικής (εκτελούντες την επεξεργασία), ώστε στις συμβάσεις αυτές να επισυναφθούν παραρτήματα προσαρμογής τους προς το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ.

(ε) να απευθυνθούν στην Δ/ση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για να διαγνωστεί η φυσική ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούν.

(στ) να ενημερώσουν ότι σε περίπτωση διαπίστωσης παραβίασης δεδομένων κάθε υπάλληλος οφείλει αμελλητί να γνωστοποιεί το περιστατικό στην Γενική Διεύθυνση και στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων προκειμένου να εφαρμοστεί η υποχρέωση γνωστοποίησης στην Αρχή κατά το άρθρο 33 ΓΚΠΔ και ενδεχομένως και στο υποκείμενο των δεδομένων κατά το άρθρο 34 ΓΚΠΔ.

(ζ) να διεξάγει την διαδικασία της «εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων» για τις αυτοματοποιημένες επεξεργασίες δεδομένων που παρουσιάζουν ιδιαίτερους κινδύνους για τα δικαιώματα των ατόμων όπως η εφαρμογή λογισμικού σε εξεταστικές διαδικασίες και η λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης με το οποίο παρακολουθούνται εγκαταστάσεις της Π. Αττικής, σύμφωνα με το άρθρο 35 ΓΚΠΔ.

4. Η Περιφερειάρχης Αττικής μπορεί να προτείνει στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδας ως συλλογικός φορέας των Περιφερειών να καταρτίσει τον προβλεπόμενο στο άρθρο 40 Κώδικα Δεοντολογίας για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων από τις Περιφέρειες.

5. Ο ορισθησόμενος Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων μπορεί αξιοποιώντας την παρούσα και το σύνολο των πληροφοριών που θα συγκεντρωθεί από την διαδικασία συμμόρφωσης ώστε στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του για παρακολούθηση της συμμόρφωσης να εισηγηθεί σχέδιο Πολιτικής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της Περιφέρειας Αττικής, η οποία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο έγκρισης από το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης βρίσκεται στην διάθεση οποιουδήποτε στελέχους της Π.Αττικής ζητήσει την συνδρομή του για την υλοποίηση της συμμόρφωσης.

Αθήνα, 16 Μαΐου 2018

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Βασίλης Σωτηρόπουλος